

Bilagsrapport til "Evaluering af Værditabsordningen"; arbejdsnotat 1

Status for ordningens gennemførelse

COWI Rådgivende Ingeniører A/S

Miljøstyrelsen vil, når lejligheden gives, offentliggøre rapporter og indlæg vedrørende forsknings- og udviklingsprojekter inden for miljøsektoren, finansieret af Miljøstyrelsens undersøgelsesbevilling.

Det skal bemærkes, at en sådan offentliggørelse ikke nødvendigvis betyder, at det pågældende indlæg giver udtryk for Miljøstyrelsens synspunkter.

Offentliggørelsen betyder imidlertid, at Miljøstyrelsen finder, at indholdet udgør et væsentligt indlæg i debatten omkring den danske miljøpolitik.

Indhold

FORORD	5
1 KARAKTERISTIK AF VÆRDITABSORDNINGEN HJEMLET I LOV NR. 214	7
1.1 FORMÅLET OG HENSYNET BAG VÆRDITABSORDNINGEN	7
1.2 MÅLGRUPPEN	8
1.2.1 <i>Ejendomsstyper</i>	9
1.2.2 <i>Forurening</i>	9
1.2.3 <i>Egenbetaling</i>	9
1.2.4 <i>Oprydningens omfang</i>	10
1.3 VIRKEMIDLER/INSTRUMENTER	11
1.4 ORDNINGENS ADMINISTRATIVE TILRETTELÆGGELSE	12
2 OPSTILLING AF LFA FOR ORDNINGEN	13
2.1 STRUKTURERING AF VÆRDITABSORDNINGEN	13
2.1.1 <i>Den langsigtede målsætning</i>	13
2.1.2 <i>Den direkte målsætning</i>	14
2.1.3 <i>Output/Resultat af Værditabsordningens aktivitetsindsats</i>	14
2.1.4 <i>Aktiviteter</i>	14
2.1.5 <i>Inputs</i>	15
2.2 INDIKATORER OG PÅVISNINGSinSTRUMENTER	16
2.2.1 <i>Den langsigtede målsætning</i>	16
2.2.2 <i>Den direkte målsætning</i>	16
2.2.3 <i>Output/Resultat af værditabsordningens aktivitetsindsats</i>	17
2.2.4 <i>Aktiviteter der skal gennemføres under Værditabsordningen</i>	18
3 GENNEMFØRELSE AF UNDERSØGELSER SAMT OPRENSNINGSPROJEKTER MED HJEMMEL I VÆRDITABSLOVEN²¹	
3.1 TILGANG AF ANSØGNINGER	21
3.2 DISPONERINGER OG TILGANG AF SAGER	23
3.3 UDBETALINGER OG TILBAGEFØRINGER	25
3.4 DEN REGIONALE FORDELING AF TILSKUD	28
3.5 OPRYDNINGSSOMKOSTNINGER	30
3.6 FORDELING AF SAGER PÅ BOLIGTYPER	33
3.7 FORDELING AF SAGER PÅ FORURENINGSÅRSAG/TYPE	34
3.8 GENNEMFØRELSESTIDEN FOR SAGERNE	35
3.9 ANDELEN AF OPRYDNINGER DER FØRER TIL AFMELDING	36
3.10 UDVIKLINGEN I SAGER BEHANDLET UNDER AFFALDSDEPOTLOVEN	40
3.11 UDVIKLINGEN I SAGER BEHANDLET UNDER OLIEBRANCHENS MILJØPULJE	42
3.12 SAMMENFATNING AF DEN STATISTISKE ANALYSE	44
4 BOLIGEJERE OG VÆRDITABSORDNINGEN	46
4.1 INFORMATION OM ORDNINGEN	46
4.2 HOLDNINGEN TIL ORDNINGEN HOS GRUNDEJERNE	47
5 OPSUMMERENDE KONKLUSIONER OM ORDNINGEN	49

Bilag A Logical Framework Matrix	51
Bilag B Den Regionale fordeling af tilskud, disponeringer	57
Bilag C Den Regionale fordeling af tilskud, udbetalinger	59
Bilag D Spørgeguide, grundejere	61

Forord

Dette arbejdsnotat er en del af en evaluering af Værditabsordningen¹ (VTO), som COWI Rådgivende Ingeniører AS har gennemført for Miljøstyrelsen i vinteren og foråret 2000.

Evalueringen omfatter VTO fra dens start i 1993 til udgangen af 1999.

Evalueringen har været fulgt af en styregruppe bestående af repræsentanter fra Miljøstyrelsen, Finansstyrelsen, Københavns Kommune, Amtsrådsforeningen ved Nordjyllands Amt og Roskilde Amt. Styregruppen har løbende gennem evalueringen fungeret som faglig sparringspartner for COWI. Indeholdt i evalueringen er imidlertid udelukkende COWI's ansvar. Styregruppen er således ikke ansvarlig og er heller ikke nødvendigvis enig med indeholdet og konklusionerne på evalueringen.

Da Værditabsordningen blev indført i april 1993 blev det muligt for boligejere der uforvarende var blevet ejere af en forurennet grund, at få fremskyndet en offentlig finansieret oprydning mod en mindre egenbetaling. Lov om værditab blev vedtaget i april 1993 og trådte i kraft per 1. september 1993. I notatet evalueres værditabsordningen forstået bredt som loven om værditab med tilhørende bemærkninger, betænkninger samt administration af ordningen. Ordningen udløb med udgangen af 1999, men lovgrundlaget er i store træk overført til den nye Jordforureningslov, der trådte i kraft den 1. januar 2000.

Dette notat er det første af i alt fire notater, der tilsammen udgør baggrundsdokumentationen for evalueringen af Værditabsordningen. Notaterne danner baggrund for den sammenfattende rapportering omkring evalueringen af Værditabsordningen. Nærværende notat indeholder resultatet af en analyse som har til formål:

- At beskrive ordningen som den var planlagt
- At give en status for ordningens gennemførelse

Det vil med andre ord sige, at notatet giver en beskrivelse af Værditabsordningen samt en analyse af administrationen og sagsbehandlingen under ordningen. Administration og sagsbehandling af ordningen behandles dog mere detaljeret i Administration af ordningen (arbejdsnotat 4, "Administration af ordningen").

I afsnit 1 karakteriseres Værditabsordningen med hensyn til formål, målgruppe, tilrettelæggelse mv. Karakteristikken baseres i dette afsnit primært med udgangspunkt i lov nr. 214 af 28. april 1993 samt tilhørende bekendtgørelser og det lovforberedende arbejde. Karakteristikken sigter på at beskrive ordningen, som den var tiltænkt i forhold til de skrevne retskilder.

¹ I dette notat omtales "Lov om Værditabsordningen for boligejere m.v." enten som Værditabsordningen eller Værditabsloven. I begge tilfælde refereres til ordningen med hjemmel i loven om Værditabsordningen (lov nr. 214 af 28. april 1993).

I afsnit 2 opstilles ordningen i en såkaldt logical framework approach (LFA), hvori ordningen beskrives, som den var tiltænkt. LFA'en er udarbejdet på baggrund af lov nr. 214 samt tilhørende bekendtgørelser, interview med en hel række nøglepersoner og interessenter for ordningen. I LFA'en indgår en række parametre, som skal tydeliggøre, hvordan de forskellige målsætninger og output kan måles og verificeres. Struktureringen er en forudsætning for at lave en systematisk evaluering af ordningen.

I afsnit 3 analyseres de forskellige udviklingstendenser under ordningen ud fra en statistisk analyse af administration og sagsbehandling. Analysen inderholder bl.a. kvantificering af udviklingen i tilgangen af ansøgninger, disponeringer, udbetalinger, regionale fordeling af tilskud, fordeling af sager på forureningsårsag/type mv. Analysen er primært foretaget på baggrund af statistik fra Finansstyrelsen, som står for den økonomiske administration af ordningen. Talmaterialet anvendes til at belyse forskellige trends. I dette notat vil det imidlertid kun i ringe udstrækning blive belyst hvad der forårsager de forskellige trends.

I afsnit 4 skitseres kort boligejernes holdning til Værditabsordningen. I afsnittet beskrives boligejernes kendskab samt deres holdning til ordningen ud fra en række interview med berørte boligejere.

Notatet afsluttes med afsnit 5, som opsummerer de konklusioner, der kan drages på baggrund af dette arbejdsnotat.

1 Karakteristik af Værditabsordningen hjemlet i lov nr. 214

Formålet med dette afsnit er at beskrive Værditabsordningen som den er hjemlet i lov nr. 214 af 28. april 1993, med tilhørende bemærkninger til lovforslaget. Ordningen beskrives med hensyn til:

- Formål
- Målgruppe
- Virkemidler/instrumenter
- Ordningens administrative tilrettelæggelse.

Karakteristikken af ordningen er tilrettelagt efter at beskrive, hvordan ordningen var tiltænkt at fungere. Karakteristikken er som udgangspunkt baseret på lov nr. 214 og tilhørende bekendtgørelser samt det lovforberedende arbejde. Karakteristikken sigter på at beskrive ordningen som den var tiltænkt i forhold til de skrevne retskilder.

Værditabsordningen hjemlet i lov nr. 214 af 28. april 1993 ophævedes med udgangen af 1999. Derefter træder lov nr. 370 af 2. juni 1999 om forurenet jord i kraft. Dvs. Værditabsordningen fortsætter, men fremover hjemlet i Jordforureningsloven, og er ikke tidsmæssigt begrænset. Ordningen er afhængig af bevillinger på Finansloven. Denne evaluering omfatter kun lov nr. 214 og ikke den nye Jordforureningslov.

Ifølge Affaldsdepotloven sker der en miljø- og sundhedsmæssig prioritering af afværgeprojekterne, mens der efter værditabsloven ydes tilskud i den rækkefølge, som ansøgningerne fremsendes og så længe, der er bevilling hertil på bevillingslovene. Boligejere kan således få fremrykket oprydningen af deres ejendom mod en mindre egenbetaling. Amterne søger på borgenes vegne om midler via Finansstyrelsen som disponerer, mens Miljøstyrelsen har det bevillingsmæssige ansvar.

1.1 Formålet og hensynet bag Værditabsordningen

Der findes ikke en egentlig formålsparagraf i Værditabsloven. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår dog følgende centrale citat:

"Formålet med nærværende lovforslag er at hjælpe parcelhusejere og andre ejere af helårsboliger på forurenede grunde ved at etablere en statslig finansieret oprydningsordning på disse ejendomme."

Udgangspunktet for Værditabsordningen er således at hjælpe boligejere, der uforvarende er kommet for skade ved at have købt en ejendom til boliganvendelse, der har vist sig at være forurenet. Problemet kan siges at have to sider - dels vil boligejere på grund af forureningen lide et værditab, dels vil forureningen af ejendommen betyde, at der er et sundhedsmæssigt og miljømæssigt problem ved at anvende ejendommen til boligformål. Begge disse forhold er de centrale diskussionsemner i betænkningen fra Værditabsudvalget og i bemærkningerne til lovforslaget om Værditabsloven.

Det er imidlertid ikke miljøhensynet, der er det primære hensyn bag loven. Miljøhensynet varetages med Affaldsdepotloven, der sikrer offentlig finansieret oprydning af registrerede affaldsdepoter. Det primære hensyn er værditabet og at det primære hensyn med loven ikke er miljøhensynet underbygges af følgende citat fra bemærkningerne til loven:

"Det primære og overordnede hensyn bag lovforslaget er ikke miljøhensynet, som nævnt ovenfor, men en stabilisering af ejendomsmarkedet, således at forurenede ejendomme kan sælges og belånes på rimelige vilkår. Overfor den enkelte grundejer, der i god tro har erhvervet en forurenede ejendom, er det således væsentligt, at ejendommen kan afhændes - til en værdi, der svarer til sædvanlig markedsværdi - og at der kan gives sædvanlige lån i ejendommen ved ejerskifte, om- og tilbygninger eller i forbindelse med foranstaltninger, der påbydes af det offentlige. Det er navnlig i disse situationer, at værditabet aktualiseres."

Ordningens synes, ud fra ovenstående citat, at stræbe efter at kompensere boligejere fuldstændigt (bortset fra egenbetalingen), da det er hensigten at en forurenede ejendom efter at være blevet oprenset skal kunne afhændes til en værdi, der svarer til sædvanlig markedsværdi.

Hvis en boligejers forurenede grund ikke oprenses, kan det medføre økonomisk ruin for familien, fordi ejendommen næppe vil kunne sælges til den hidtidige markedspris. Det er målet med loven, at gøre det muligt at få en hurtigere oprydning gennemført, end det ellers vil være muligt. Den offentlige oprydning af grunde registreret under Affaldsdepotloven går langsomt, hvilket underbygges af følgende udsagn fra bemærkninger til lovforslaget om Værditabsordning for boligejere:

"Uanset at en sådan ejendom (en forurenede, der er registreret som affaldsdepot) vil være omfattet af den offentlige oprydningsordning efter Affaldsdepotloven, kan der gå et betragteligt antal år, førend en oprydning iværksættes af myndighederne"
Et af hensynene bag ordningen er dermed at fremskynde oprydninger.

1.2 Målgruppen

Kapitel 1 i loven indeholder en afgrænsning af lovens anvendelsesområde, både for så vidt angår, hvilke ejendomme der kan omfattes af ordningen, og hvilke betingelser den enkelte grundejer skal opfylde for at kunne gøre brug af ordningen.

Ordningen er tiltænkt som en hjælp til det, som defineres som *uskyldige* grundejere. Det betyder, at grundejere, der selv har forårsaget en forurening og grundejere, der ved køb vidste eller burde vide, at grunden var forurenede ikke er omfattet af ordningen. Ligeledes gælder det, at grundejere, som ved et hændeligt uheld har fået forurenede ejendommens jord, ifølge lovens hensigter heller ikke er omfattet af ordningen.

1.2.1 Ejendomsstyper

Det er kun ejere af ejendomme, der anvendes til helårsbeboelse, der er omfattet af loven. Dette gælder, uanset om der er tale om parcelhuse, ejerlejligheder, andelsboliger eller lejerboliger, og uanset om der er tale om fritliggende enfamiliehuse eller etageejendomme.

Loven omfatter forurenede ejendomme, der anvendes til helårsbeboelse på tidspunktet for lovforslagets fremsættelse. Begrebet helårsbeboelse er ikke entydigt da mange ejendomme rummer blandede anvendelser. Kapitel 1, §2, i loven om Værditabsordningen specificerer hvilke ejendomme der ikke er omfattet af loven.

1.2.2 Forurening

Ved forurenede ejendomme forstås ejendomme, der registreres iht. lov om affaldsdepoter, samt ejendomme, der inden ikrafttræden af VTO er forurenede i tilsvarende grad.

Loven omfatter således kun grundejere der

- 1 Har erhvervet en ejendom i forurennet tilstand, og
- 2 På erhvervelsestidspunktet hverken vidste eller burde vide, at ejendommen var forurennet.

Dog kan grundejere der har erhvervet ejendommen på specielle vilkår, komme på tale, selvom han ikke opfylder 2, jfr. §3 stk. 2.

Begrebet forurennet ejendom omfatter først og fremmest de ejendomme, som registreres i henhold til lov nr. 420 af 13. juni 1990 om affaldsdepoter. I henhold til denne lov skal amtsrådene i samarbejde med kommunalbestyrelserne foretage en registrering af affaldsdepoter, der kan have skadelig virkning på mennesker og miljø.

Nyere forureninger, dvs. forureninger opdaget efter 1993 er også omfattet af ordningen.

1.2.3 Egenbetaling

Egenbetalingen under ordningen er, ifølge bemærkninger til lovforslaget, indført for at sikre, at begæring om oprydning først finder sted når grundejeren virkelig har behov for en oprydning, hvilket vil sige, når en grundejer står i en situation, hvor et værditab kan blive realiseret.

Egenbetalingen er endvidere at opfatte som betalingen for den ekstra ydelse, som grundejeren får ved at kunne få gennemført en oprydning på et tidligere tidspunkt, end det ellers ville være muligt, hvis oprydningen skulle ske under Affaldsdepotloven.

Der var hensigten at fastsætte egenbetalingen til en sådan størrelse, at den kunne have en adfærdsregulerende virkning, der kunne sikre, at der sker en tidsmæssig udstrækning af ordningen. Egenbetalingen skulle derfor være betragtelig, uden dog at være så høj, at den reelt vil forhindre grundejere, der har et virkeligt behov i at gøre brug af ordningen.

Egenbetalingen udgør i grundbeløb 40.000 kr. pr. ejendom, dog mindst 7.000 kr. pr. lejlighed. Grundbeløbene reguleres i overensstemmelse med byggeomkostningsindekset for vejfundsarbejder. Egenbetalingen nedsættes for hvert hele år, der går, fra registrering af affaldsdepotet er sket, hhv. en forurening er konstateret til egenbetalingen er indbetalt. For ejendomme, der ved lovens ikrafttræden var registreret som affaldsdepot, hhv. konstateret forurenede, regnes nedsættelsen dog i forhold til dette tidspunkt. Den årlige nedsættelse udgør 2.500 kr. i grundbeløb, dog 5.000 kr. for ejendomme med 12 eller flere lejligheder. Egenbetalingen nedsættes maksimalt til 15.000 kr. hhv. 30.000 kr. i grundbeløb.

Egenbetalingen skal være indbetalt, inden grundejeren kan erhverve ret til offentlig finansieret oprydning.

Såfremt en ejendom efter at være blevet ryddet op under Værditabsordningen fortsat er forurenede i et omfang, der gør at den ikke afmeldes som affaldsdepot, så tilbagebetales egenbetalingen.

1.2.4 Oprydningens omfang

På trods af at det primære hensyn bag Værditabsordningen er at kompensere boligejere for værditab som konsekvens af forureningen, så er hensigten med loven, at oprydningen af en forurenede grund blot sker til et niveau, der er miljø- og sundhedsmæssig forsvarligt (ikke nødvendigvis til afmelding). Af lovens bemærkninger fremgår følgende:

"Lovforslaget medfører, at der gennemføres oprydninger, hvorefter registreringen af depoter på ejendomme som hovedregel afmeldes. Oprydninger vil dog kun blive gennemført, såfremt dette er miljø- eller sundhedsmæssigt begrundet"

Der kan synes vanskeligt at fortolke til hvilket oprensingsniveau, det er sigtet med loven, at ejendomme skal renses op til selvom bemærkningerne fortsætter med:

"Værditabhensynet udstrækkes således ikke længere end til at gennemføre oprydninger på et tidligere tidspunkt end de oprydninger, der iværksættes efter affaldsdepotloven, såfremt forureningen er omfattet af affaldsdepotloven eller der er tale om en sammenlignelig nyere forurening"

Oprydninger under VTO skal i følge dette citat gennemføres på lige fod med oprydninger under Affaldsdepotloven. Imidlertid vanskeliggøres tolkningen af oprensingsniveauet af det første citat, ligesom andre bemærkninger til lovforslaget gør det uklart om oprensningen under VTO skal ske som under Affaldsdepotloven.

Enkelte amter har ved evalueringen givet udtryk for at de har haft vanskeligheder ved tolkningen af oprensingsniveauet. Miljøstyrelsen har derimod givet udtryk for, at de mener at oprensingsniveauet for grunde behandlet under VTO er klart.

Det er konsulenternes opfattelse at der er en mindre uklarhed i forhold til de skrevne retskilder på dette centrale punkt. Dette problem er af central betydning for evalueringen, fordi spørgsmålet om oprensingsniveau er afgørende for værditabsproblemet.

1.3 Virkemidler/Instrumenter

Som allerede nævnt er det overordnede virkemiddel som Værditabsordningen benytter for at kompensere boligejere, oprensning af de forurenede grunde, enten fuldstændigt eller til et niveau, der er sundheds- og miljømæssigt forsvarligt. Oprensningen har til hensigt at påvirke markedet til at reagere mere positivt overfor ejendommene. Boligejere bliver dermed indirekte kompenseret gennem ordningen.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at man forventede at ejendomsmarkedets psykologiske reaktioner kan bevirke, at ejendomme der er oprenset til frigivelse eller afmelding forsat kan have en lavere markedsværdi end tilsvarende ejendomme, der aldrig har været forurenede. Dette problem blev ikke påtænkt løst direkte gennem Værditabsloven, men det var dog hensigten, at søge at påvirke ejendomsmarkedet til ikke at reagere negativt ved at informere offentligheden i almindelighed og købere i særdeleshed om tidligere eller restforureningers betydning for ejendomme.

Af bemærkninger til loven fremgår følgende udsagn:

"Miljøministeriet påtænker således at gennemføre en oplysningskampagne, der navnlig skal rettes mod professionelle ejendomsformidlere. På samme måde må amtsrådene ved konkrete henvendelser give udførlige oplysninger af en eventuel restforurening på en ejendom og de gennemførte undersøgelser. Der vil være tale om en langsigtet afhjælpningsstrategi, der må forventes at tage en rum tid, førend den kan slå igennem på ejendomsmarkedet."

Det kan konstateres, at man var opmærksom på, at en indirekte kompensation via oprydning ikke i alle tilfælde ville kompensere boligejere fuldstændigt. Man har dog alligevel opereret med en målsætning om at minimere et eventuelt tab mest muligt ved at søge at påvirke ejendomsmarkedet, så den indirekte kompensation bliver størst mulig.

Det skal bemærkes, at der i lovforslaget opereres med en enkelt undtagelse til hovedreglen, om at der skal gennemføres en oprydning på ejendomme (den indirekte kompensation). I bemærkningerne står det følgende:

Der kan imidlertid forekomme helt specielle tilfælde, hvor eksempelvis omkostningerne til en oprydning ikke står i rimelig forhold til den værdi, ejendommen vil have efter oprydning. I sådanne tilfælde foreslås det, at grundejeren tilbydes en offentlig overtagelse af ejendommen til en pris, der svarer til markedsværdien for en tilsvarende, uforurenede ejendom.

Undtagelsen omhandler med andre ord de tilfælde, hvor omkostningerne til en oprydning ikke står i rimeligt mål med den værdi, ejendommen vil have efter en oprydning. Desuden skal der tages hensyn til at en oprydning ikke alligevel er nødvendig af miljø- og sundhedsmæssige årsager inden for en overskuelig fremtid.

I disse tilfælde kan boligejeren tilbydes en offentlig overtagelse af ejendommen til en pris, der svarer til markedsværdien for en tilsvarende ikke-forurenede ejendom.

1.4 Ordningens administrative tilrettelæggelse

Værditabsordningen administreres i praksis af amterne, mens den økonomiske koordinering og udbetaling af ordningens bevillinger varetages af Finansstyrelsen.

Myndighedsstrukturen svarer i store træk til den som gælder på Affaldsdepotområdet. Det er amterne, der skal udarbejde forslag til oprydningsprojekter og som efter en godkendelse skal iværksætte og føre tilsyn med denne. Det er således eksempelvis amterne der vurderer om en forurening der ikke er registreret som affaldsdepot, falder ind under loven.

2 Opstilling af LFA for ordningen

Formålet med dette afsnit er at opstille ordningen i en logisk ramme, en såkaldt logical framework matrix (LFA), hvori Værditabsordningen, som den var tiltænkt i Lov nr. 412 og i bemærkningerne til lovforslaget, er beskrevet i forhold til den langsigtede målsætning med loven, den direkte målsætning, de forventede output af ordningen, samt de forventede aktiviteter der skulle foretages, for at opnå de opstillede output men også den langsigtede og direkte målsætning. Denne strukturering af Værditabsordningen er fremgår af afsnit 2.1.

I LFA'en indgår også en række parametre, som skal tydeliggøre, hvordan de forskellige mål og output kan måles og verificeres. Dette gøres ved opstilling af indikatorer og påvisningsinstrumenter. Disse er beskrevet i afsnit 2.2.

En sådan strukturering af Værditabsordningen er en forudsætning for at lave en systematisk evaluering. LFA'en i tabelform fremgår af bilag A.

2.1 Strukturering af værditabsordningen

Opstilling af det langsigtede såvel som det direkte målsætning med ordningen vanskeliggøres af, at det i selve lovteksten ikke direkte fremgår en egentlig formålsparagraf. Det langsigtede og det direkte målsætning med ordningen er i stedet uddraget af de enkelte bestemmelser i loven og i de lovforberedende arbejder, specielt i bemærkningerne til lovforslaget.

2.1.1 Den langsigtede målsætning

Den langsigtede målsætning udtrykker den målsætning som Værditabsordningen skal bidrage med at opnå på længere sigt. Den langsigtede målsætning med ordningen er:

- At bidrage til at opnå et stabilt ejendomsmarked, hvor oprensede forurenede ejendomme kan sælges og belånes på rimelige vilkår.

Værditabsordningen skal hjælpe boligejere, der uforvarende er kommet for skade ved at have købt en ejendom til boliganvendelse, der har vist sig at være forurenede.

Den primære hensyn er en *stabilisering af ejendomsmarkedet, således at forurenede ejendomme kan sælges og belånes på rimelige vilkår. Overfor den enkelte grundejer, der i god tro har erhvervet en forurenede ejendom, er det således væsentligt, at ejendommen kan afhændes - til en værdi, der svarer til sædvanlig markedsværdi.* Hensynet med loven var at tilvejebringe et grundlag til at modvirke det eksisterende værditabsproblem. Det kan diskuteres i hvilken udstrækning lovens sigte var at løse problemet, men ud fra formuleringen "*er det således væsentligt, at ejendommen kan afhændes - til en værdi, der svarer til sædvanlig markedsværdi*" var det at løse værditabsproblemstillingen for boligejere tilsyneladende højt prioriteret.

2.1.2 Den direkte målsætning

Den direkte målsætning udtrykker den situation som kan forventes at følge af implementering af Værditabsordningen. Målsætningen udtrykker det forventede resultat af ordningen, men er dog ikke indenfor

Værditabsordningen's (dvs. de administrative myndigheders) kontrol område. Den direkte målsætning med ordningen er:

- At hjælpe boligejere, der uforvarende har erhvervet en forurenede ejendom, ved at løse eller afhjælpe de miljømæssige problemer, der er årsag til værditabet for boligejerne.

Den direkte målsætning bag loven er således at hjælpe parcelhusejere og andre ejere af helårsboliger på forurenede ejendomme ved at etablere en statslig finansieret ordning for disse ejendomme, som skal afholde (størstedelen af) omkostningerne til oprydning eller i specielle tilfælde kompensere boligejeren direkte.

2.1.3 Output/Resultat af Værditabsordningens aktivitetsindsats

Den direkte målsætning bag loven er som nævnt at hjælpe parcelhusejere og andre ejere af helårsboliger på forurenede grunde ved at løse eller afhjælpe de miljømæssige problemer, der er årsag til værditabet for boligejerne.

Outputtene relaterer sig til den direkte målsætning. Outputtene er resultatet der kan/skal garanteres som følge af at Værditabsordningen er implementeret og følger logisk af, at de specificerede aktiviteter i loven er gennemført.

Opnåelse af den direkte målsætning forudsætter, at følgende outputs er opnået som følge af ordningens implementering. Outputtene fra (resultatet af) værditabsordningen er:

- Forøgelse og fremskyndelse af den offentlige oprensning af forurenede grunde
- Forurenede grunde, der anvendes til helårsbeboelse, er vurderet og evt. oprenset til afmelding/frigivelse, hurtigere end hvad der er muligt i henhold til Affaldsdepotloven.
- Ejere af forurenede grunde, vurderingsråd, realkreditinstitutter og ejendomsmæglere er orienteret om Værditabsordningen.
- Erklæring fra amt om uproblematisk restforurening udstedt
- Risikovurdering foretaget af forurenede grunde

2.1.4 Aktiviteter

"Aktiviteter" beskriver de aktiviteter, der skal til, for at de ovenfor specificerede outputs kan opnås. Aktiviteterne, der følger af Værditabsordningen, kan inddeles i tre hovedaktiviteter:

Aktivitet 1. Information om ordningen

- Formidling af information fra de administrative myndigheder (amter og Miljøstyrelsen) til boligejere af forurenede grunde om ordningen.
- Formidling af information fra de administrative myndigheder (amter og Miljøstyrelsen) til vurderingsråd, realkreditinstitutter samt ejendomsmæglere om værditabsordningen.
- Formidling af information fra de administrative myndigheder (amter og Miljøstyrelsen) til vurderingsråd, realkreditinstitutter samt ejendomsmæglere af en given forurening/restforurenings indflydelse på boliganvendelse.

Aktivitet 2. Sagsbehandling, herunder:

- Rådgivning af og sparring med ansøgere m.h.p. udarbejdelse af tilskudsansøgninger. (Oprindelig forventet mål: Der modtages 180-200 ansøgninger på årsbasis)
- Vurdering af ansøgninger. (Oprindelig forventet niveau: Amter vurderer og prioriterer mere end 165 ansøgninger om året)
- Udarbejdelse af indstillinger fra amter til Finansstyrelsen. (Oprindelig forventet niveau: Amter godkender og indstiller mere end 165 ansøgninger om året til oprensning)
- Administration af egenbetalinger, udbetalinger og tilbagebetalinger.
- Administration i forbindelse med oprydning. (Indgåelse af kontrakt med rådgivere og entreprenører der varetager oprydningen)
- Erklæring fra Amter om restforureningens karakter
- Afmelding/frigivelse af tidligere forurenede grunde. (Anslået mål: Afmelding/frigivelse af årligt 165 tidligere forurenede grunde)

Aktivitet 3. Oprensning af forurenede grunde:

- Gennemførelse af undersøgelser af forureningstilstanden (Oprindelig forventet niveau: gennemsnitlig 165 undersøgelser gennemført pr år).
- Gennemførelse af risikovurderinger (Oprindelig forventet niveau: gennemsnitlig 165 risikovurderinger på hhv. arealanvendelse, indeklimate og grundvand er gennemført).
- Oprensning af forurenede grunde. (Oprindelig forventet niveau: Amter afslutter gennemsnitligt ca. 165 sager per år).

2.1.5 Inputs

Inputtene er de nødvendige "råmaterialer" der skal til, for at Værditabsordningen kan producere de forventede outputs. Følgende inputs, som specificeret i Lov nr. 412 og i bemærkningerne til lovforslaget, er

nødvendige for at finansiere aktiviteterne og dermed opnå de forventede outputs fra Værditabsordningen:

- Årlige finanslovsbevillinger til oprensning af forurenede grunde (75 mio. kr. over 15 år til oprensning af ca. 2.200 +275 grunde);
- Max. 40.000 kr. egenbetaling fra boligejere af forurenede grunde.

Dog reguleres grundbeløbet i overensstemmelse med byggeomkostningsindekset for vejfundsarbejder.

2.2 Indikatorer og påvisningsinstrumenter

Det kan være svært at måle, om f.eks. en given målsætning er opnået inden for ordningens rammer. Derfor opstilles der *indikatorer*² for målsætningens opfyldelse. Disse indikatorer kan være approksimationer for målsætningens opnåelse. Såfremt indikatorerne kan siges at være opnået, er der således en vis sandsynlighed for, at målsætningen er opnået. Udover at opstille disse indikatorer beskrives også *påvisningsinstrumenter* for, hvordan og hvorfra indikatorerne skal måles.

2.2.1 Den langsigtede målsætning

Den *langsigtede målsætning* med ordningen er:

- At bidrage til at opnå et stabilt ejendomsmarked, hvor oprensede forurenede ejendomme kan sælges og belånes på rimelige vilkår.

For at måle om denne målsætning er opnået er følgende *indikatorer for realisering af den langsigtede målsætning* opstillet:

- Boligejere, hvis grunde er hel eller delvis oprenset, er i stand til at afhænde tidligere forurenede grunde uden væsentligt tab.
- Boligejere, hvis grunde er oprenset, kan belåne deres bolig og grund på almindelige markedsvilkår.

Følgende *påvisningsinstrumenter for opnåelse af den langsigtede målsætning* er opstillet:

- Spørgeskema og interviews med ejendomsmæglere, vurderingsråd og realkreditinstitutter om tidligere forurenede grunde/ejendomme kan omsættes.
- Spørgeskema og interviews med boligejere om tidligere forurenede grunde/ejendomme kan omsættes.

2.2.2 Den direkte målsætning

Den *direkte målsætning* med ordningen er:

² I denne rapport er en indikator den eller de dimensioner/forhold man måler på. Disse er udgangspunkt for at fastlægge en indikatorværdi, der er det pejlemærke, målsætningsopfyldelsen holdes op i mod.

- At hjælpe boligejere, der uforvarende har erhvervet en forurenede ejendom, ved at løse eller afhjælpe de miljømæssige problemer, der er årsag til værditabet for boligejerne.

For at måle om denne målsætning er opnået, er følgende *indikatorer for realisering af den direkte målsætning* opstillet:

- Handelspris før og efter oprensning ift. omkringliggende og tilsvarende ejendomme.
- Offentlig grundvurdering før og efter oprensning ift. omkringliggende og tilsvarende ejendomme.
- Belåningsmuligheder på normale vilkår.

Følgende *påvisningsinstrumenter for opnåelse af den direkte målsætning* er opstillet:

- Beregninger pba. data fra Danmarks Statistik og de lokale tinglysningskontorer.
- Spørgeskema og interviews med ejendomsmæglere, vurderingsråd og realkreditinstitutter om husenes/grundenes omsættelighed.
- Spørgeskema og interviews med boligejere af grunde oprenset under ordningen, om grundene kan handles og belånes på normale vilkår.

2.2.3 Output/Resultat af værditabsordningens aktivitetsindsats

Outputtene fra (resultatet af) værditabsordningen er:

- Forøgelse og fremskyndelse af den offentlige oprensning af forurenede grunde.
- Forurenede grunde, der anvendes til helårsbeboelse, er vurderet og evt. oprenset til afmelding/frigivelse, hurtigere end hvad der er muligt i henhold til Affaldsdepotloven.
- Ejere af forurenede grunde, vurderingsråd, realkreditinstitutter og ejendomsmæglere er orienteret om Værditabsordningen.
- Risikovurdering foretaget af forurenede grunde.
- Erklæring fra Amter om uproblematisk restforurening.

For at måle om disse outputs er opnået, er følgende *indikatorer for realisering af outputtene* opstillet:

- Antallet af årlige oprensninger (Anslået mål: 150 oprensninger på årsbasis i en 15-års periode).
- Ejere af forurenede grunde, vurderingsråd, realkreditinstitutter og ejendomsmæglere er bekendt med værditabsordningen.
- Antallet af foretagne risiko vurderinger (Anslået mål: ??150 risikovurderinger på årsbasis i en 15-års periode).

- Antallet af udstedte erklæringer fra Amter om restforureningens betydning.

2.2.4 Aktiviteter der skal gennemføres under Værditabsordningen

Følgende aktiviteter bør gennemføres under aktivitetsområde 1 såfremt outputtene skal nås.

Aktivitet 1. Information om ordningen

- Formidling af information fra de administrative myndigheder (amter og miljøstyrelse) til boligejere af forurenede grunde om ordningen;
- Formidling af information fra de administrative myndigheder (amter og miljøstyrelse) til vurderingsråd, realkreditinstitutter samt
- Ejendomsmæglere om værditabsordningen.
- Formidling af information fra de administrative myndigheder (amter og miljøstyrelse) til vurderingsråd, realkredit institutter samt ejendomsmæglere af en given forurening/restforurenings indflydelse på bolig-anvendelse.

Følgende *indikatorer for måling af aktivitetsområde 1's* aktiviteter er opstillet:

- Informationsmateriale udarbejdet.
- Orientering af grundejere om ordningen ved registrering af grunden som affaldsdepot hhv. nyere forurening foretaget.
- Orientering af vurderingsråd, realkreditinstitutter samt ejendomsmæglere af en given forurening/restforurenings indflydelse på boliganvendelse foretaget.
- Aktiviteter hvad angår generel samt målrettet informationsudbredelse og evaluering gennemført.

Påvisningsinstrumenter for aktivitet 1's gennemførelse og kvalitet

- Information fra ansøgere og tilskudsmodtagere via spørgeskemaundersøgelse og interview.
- Interview af vurderingsråd, realkreditinstitutter og ejendomsmæglere.
- Interview af amter, MST, AVJ og ARF.
- Informations materiale udarbejdet om ordningen.

Aktivitet 2. Sagsbehandling:

- Rådgivning af og sparring med ansøgere m.h.p. udarbejdelse af tilskudsansøgninger. (Oprindelig forventet mål: der modtages 180-200 ansøgninger på årsbasis).

- Vurdering af ansøgninger (Oprindelig forventet niveau: Amter/MST vurderer og prioriterer mere end 165 ansøgninger om året).
- Udarbejdelse af indstillinger fra amter til Finansstyrelse (Oprindelig forventet niveau: Amtet godkender og indstiller mere end 165 ansøgninger om året til oprensning).
- Administration af egenbetalinger, udbetalinger og tilbagebetalinger.
- Administration i forbindelse med oprydning (Indgåelse af kontrakt med rådgivere og entreprenører der varetager oprydningen).
- Erklæring fra Amter om restforureningens karakter.
- Afmelding/frigivelse af tidligere forurenede grunde (Anslået mål: Afmelding/frigivelse af årligt 165 tidligere forurenede grunde).

Følgende indikatorer for måling af aktivitetsområde 2's aktiviteter er opstillet:

- Dialog mellem grundejere og myndigheder etableret.
- Ansøgere informeret og rådgivet.
- Antallet af vurderinger og prioriteringer foretaget af amterne/MST.
- Antallet af godkendelser og indstillinger af ansøgninger foretaget af amterne/MST.
- Administrationens tilrettelæggelse og sagsbehandlingstid (35 mand-dage i amter pr. sag og 10,5 mand-dage i staten (eksklusiv amternes administration af projekter)).
- Antallet af afsluttede sager pr. år.
- Indbetalt egenbetaling.
- Indgåelse af kontrakter med rådgivere og entreprenører.
- Afmelding/frigivelse af tidligere forurenede grunde.
- Kendskab til ordningen blandt støtteværdige boligejere.
- Godkendte, henlagte og afslåede ansøgninger forefindes.
- Ansøgere modtaget tilskud.

Påvisningsinstrumenter for aktivitet 2's gennemførelse og kvalitet

- Data for faktisk gennemført sagsbehandling.
- Retningslinier for ansøgningsvurdering er udarbejdet.
- Data over sagsbehandlingstid.

- Interview med amter, ARF, AVJ og MST. Der foretages tillige konkret sagsgennemgang.
- Information fra ansøgere og tilskudsmodtagere via spørgeskemaundersøgelse og interview.

Aktivitet 3. Oprensning af forurenede grunde:

- Gennemførelse af undersøgelser af forureningstilstanden (Oprindelig forventet niveau: gennemsnitlig 165 undersøgelser gennemført pr år).
- Gennemførelse af risikovurderinger (Oprindelig forventet niveau: gennemsnitlig 165 risikovurderinger på hhv. arealanvendelse, indeklima og grundvand er gennemført).
- Oprensning af forurenede grunde. (Oprindelig forventet niveau: Amter afslutter gennemsnitligt ca. 165 sager per år).

Følgende *indikatorer for måling af aktivitetsområde 3's* aktiviteter er opstillet:

- Antallet af undersøgelser pr år.
- Antallet af risikovurderinger pr år.
- Antallet af oprydninger pr år.

Påvisningsinstrumenter for aktivitet 3's gennemførelse og kvalitet

- Finansstyrelsen.
- ROKA (MST).
- Interview med amterne.
- Sagsgennemgang.

3 Gennemførelse af undersøgelser samt oprensningsprojekter med hjemmel i Værditabsloven

I dette afsnit analyseres udviklingen i sager behandlet under Værditabsordningen. Forskellige udviklingstendenser søges afdækket på baggrund af bl.a. statistik fra Miljøstyrelsen og Finansstyrelsen om de sager, der er behandlet med hjemmel i Værditabsloven.

I afsnittet skitseres desuden udviklingen i sager med hjemmel i Affaldsdepotloven til sammenligning med udviklingen i Værditabsordningen, ligesom den sammenholdes med sager behandlet under Oliebranchens Miljøpulje (OM).

Den statistiske analyse af sagerne under Værditabsordningen er baseret på data fra Finansstyrelsen, som er ansvarlig for den økonomiske administration af ordningen. Finansstyrelsen har registreret en række data om økonomi og administration på baggrund af amternes indberetning.

Det skal bemærkes, at den statistiske analyse er baseret på et forholdsvis spinkelt datamateriale - specielt for de første år, hvor antallet af sager under ordningen var få. Tallene i analysen er derfor forbundet med betydelig usikkerhed, hvilket betyder at tendenserne i analysen skal tolkes med stor forsigtighed.

Det er i hensigten med den statistiske analyse at drage konklusioner om amternes administration eller ordningens tilrettelæggelse, ligesom det ikke er hensigten at komme med årsagsforklaringer på de tendenser, som den statistiske analyse afdækker. Det er derimod hensigten, at give en status for ordningens gennemførelse, pege på tendenser og afdække områder, som skal være genstand for en nøjere analyse. Der henvises i denne forbindelse til arbejdsnotat 4 "Administration af ordningen" og den sammenfattende rapport.

3.1 Tilgang af ansøgninger

Værditabsordningen er som ovenfor nævnt rettet mod boligejere, som uforvarende er blevet ejere af en grund, som er forurenet. Under Værditabsordningen får disse boligejere mulighed for at få en fremskudt offentligt finansieret oprydning mod en egenbetaling på som udgangspunkt 40.000 kr. Under Værditabsordningen prioriteres tilskud i den rækkefølge, som ansøgningerne indkommer i modsætning til under Affaldsdepotloven, hvor der sker en miljø- og sundhedsmæssig prioritering af afværgeprojekterne. Dvs. en ansøgning under Værditabsordningen om f.eks. oprensning af en forurenet grund, vil betyde en fremrykning af oprensningen ift. oprydningen under Affaldsdepotloven.

Værditabsordningen blev indført i 1993. Der kan under Værditabsordningen dels ansøges om midler til undersøgelse af en grunds miljøtilstand, og dels om midler til oprensning af forurening. Frem til 1996 var efterspørgslen på

ordningen begrænset. I 1994 fremsendes der kun 27 ansøgninger om midler til undersøgelse af forureningstilstand og 14 ansøgninger om midler til oprensning af forurenede grunde. I løbet af 1995-96 steg antallet af ansøgninger under Værditabsordningen markant fra 49 og 32 ansøgninger i 1995 til henholdsvis undersøgelse og oprydning til 58 og 113 i 1996. Den store søgning bevirkede, at bevillingen blev opbrugt, og der opstod venteliste på tilsagn om tilskud (se Tabel 2). Derudover blev finanslovsbevillingen halveret i midten af 1996.

Udviklingen i tilgangen af ansøgninger om midler fra amterne til Finansstyrelsen under Værditabsordningen fordelt på henholdsvis ansøgninger om undersøgelser og ansøgning om oprydninger fremgår af Tabel 1.

Tabel 1 Tilgang af ansøgninger om midler under Værditabsordningen

Tilgang af ansøgninger om midler pr. år		
År	Ansøgninger om undersøgelser	Ansøgninger om oprydninger
1994	27	14
1995	49	32
1996	58	113
1997	46	103
1998	83	121
1999	86	142
Total	349	525

Kilde: Finansstyrelsen

Note: Tilgangen af ansøgninger om midler er ikke lig med tilgangen af sager, da der i visse tilfælde er søgt om midler flere gange for en sag.

Efter den store stigning i antallet af ansøgninger fra 1995 til 1996 har udviklingen i antallet af ansøgninger fortsat været svagt stigende frem til 1999 - dog med 1997 som en undtagelse. I 1999 modtog Finansstyrelsen fra amterne således 86 og 142 ansøgninger om henholdsvis undersøgelser og oprydninger under værditabsloven.

Samlet har der frem til år 2000 været fremsendt 349 ansøgninger om undersøgelse af forurenede grunde og 525 ansøgninger om oprydning af forureningstilstanden under ordningen siden starten i 1994.

Udviklingen i ventelisten ved udgangen af et år for imødekomme af ansøgninger om midler under Værditabsordningen fordelt på henholdsvis ansøgninger om oprydninger og ansøgning om undersøgelser fremgår af Tabel 2.

Tabel 2 Venteliste for imødekomme af ansøgninger under Værditabsordningen

Venteliste på imødekomme af ansøgning om midler (ved årets udgang)		
År	Ansøgninger om undersøgelser	Ansøgninger om oprydninger
1994	0	0
1995	0	3
1996	6	52
1997	0	0
1998	32	43
1999	38	81
Total	76	179

Kilde: Finansstyrelsen

Note: De ventende ansøgninger er kun delvis et udtryk for ventende sager, da der kan søges om midler flere gange for en sag.

De første par år ordningen fungerede, var der stort set ingen ansøgninger på ventelisten, men de seneste to år har der været mange ansøgninger på ventelisten. Ved udgangen af 1999 var der således 38 og 81 ansøgninger, som afventede tilsagn om midler til henholdsvis undersøgelse og oprydning.

3.2 Disponeringer og tilgang af sager

En forudsætning for, at der kan disponeres midler til en ansøgning afhænger af, om der er afsat tilstrækkelige bevillinger til ordningen under Finansloven.

Antallet af ansøgninger om midler, som er blevet imødekommet til henholdsvis undersøgelse og oprydning, er ikke steget proportionalt med antallet af ansøgninger. Dette skyldes primært at rådighedsbeløbet er faldet og dermed ikke har fulgt med udviklingen i antallet af ansøgningerne. I 1998 og 1999 følger antallet af ansøgninger og antallet af disponeringer således ikke hinanden, hvilket skyldes, at bevillingen i disse år blev opbrugt.

Tabel 3 Udviklingen i antal imødekomne ansøgninger under Værditabsordningen fra 1994

Disponerede pr. år		
År	Antal disponeret til undersøgelse	Antal disponeret til oprydning
1994	27	14
1995	49	29
1996	52	61
1997	46	103
1998	51	78
1999	48	61
Total	273	346

Kilde: Finansstyrelsen

Note: Antal disponeret er lig med antal ansøgninger imødekommet. Det disponerede antal er derimod ikke lig med antal sager, da der i visse tilfælde er søgt om midler flere gange for en sag.

Udviklingen i antallet af ansøgninger/sager disponeret efter Værditabsloven fra 1994 til 1999 fremgår af Tabel 3.

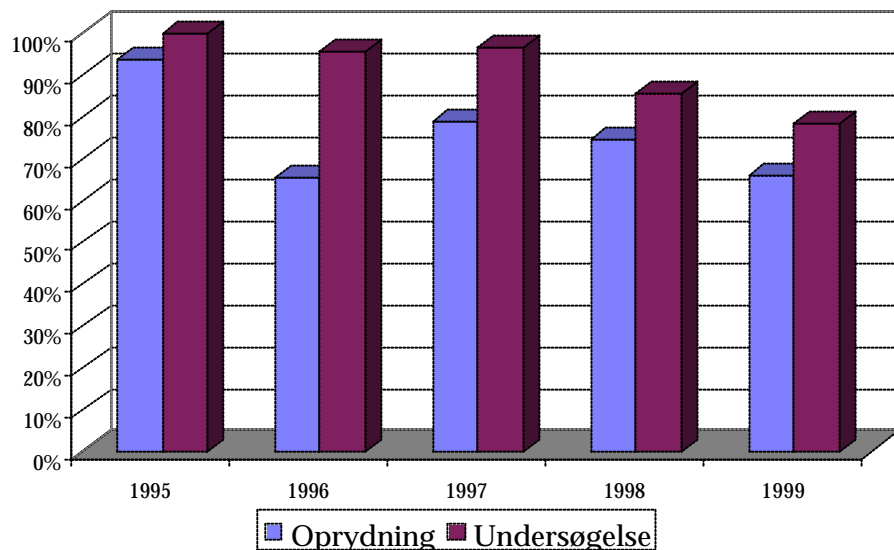
Antallet af imødekomne ansøgninger om undersøgelse og oprydning har vist en uensartet udvikling de seneste 6 år. Antallet af imødekomne ansøgninger til

både undersøgelse og oprydning steg forholdsvis konstant frem til og med 1997. I 1997 blev der disponeret midler til undersøgelse af 46 grunde, mens der blev disponeret midler til oprydning af 103 grunde. I 1998 vendte tendensen, og der blev kun disponeret midler til 78 ansøgninger til oprydning. I 1999 blev der i alt disponeret midler til undersøgelse af 48 grunde, mens der blev disponeret midler til oprydning af 61 grunde.

Denne udvikling skal ses i lyset af, at beløbet til rådighed under Værditabsordningen faldt kraftigt fra 1997 til 1998, dels som en konsekvens af, at finanslovsbevillingen blev reduceret, dels som en konsekvens af at det årlige tilbageførsels beløb mv. blev reduceret.

Imødekomne ansøgninger i forhold til indkomne ansøgninger fremgår af Figur 3.1.

Figur 3.1 Udviklingen i den procentvise imødekommelse af ansøgninger til henholdsvis undersøgelse og oprydninger

Samlet er der frem til år 2000 blevet imødekommet 346 ansøgninger om midler til oprensning af forurenede grunde mod 525 fremsendte ansøgninger, og 273 ansøgninger om midler til undersøgelse er imødekommet mod 349 fremsendte ansøgninger om undersøgelse af forureningstilstanden under ordningen siden starten i 1994. Dvs. 66% af de fremsendte ansøgninger til oprensning er blevet imødekommet og 78% af de fremsendte ansøgninger til undersøgelse.

Antallet af imødekomne ansøgninger er som allerede nævnt ikke lig med antallet af tilgæede sager, da der i visse tilfælde er søgt om midler flere gange for en sag. Den årlige tilgang af sager fordelt på henholdsvis undersøgelser og oprydninger er afspejlet i Tabel 4.

Tabel 4 Den årlige tilgang af sager under Værditabsordningen

Tilgang af sager pr. år		
År	Undersøgelser	Oprydninger
1994	27	14
1995	37	21
1996	34	51
1997	45	68
F	42	38
1999	40	52
Total	225	244

Kilde: Finansstyrelsen

Note: Tilgangen er defineret som sager, der for første gang får disponeret midler (får tilsagn om et beløb) til undersøgelse/oprydning.

Der kan og er søgt om midler flere gang på de samme sager. Derfor afspejler tilgangen af sager ikke interessen for ordningen helt præcist, da tilgangen af sager i visse år kan være begrænset af nye disponeringer af midler til igangværende sager.

Tilgangen af sager til undersøgelse har været forholdsvis stabil i hele perioden fra 1994-1999. Dog toppede tilgangen i 1997. Omvendt steg tilgangen af sager til oprydning løbende frem til 1997, hvor tilgangen var på 68 sager. Siden er tilgangen i antallet af oprydningssager faldet, hvilket skal ses i lyset af, at ikke alle ansøgninger om midler blev imødekommet i disse år. Der har i alt i hele perioden fra 1994-1999 været en tilgang af sager på 225 og 244 til henholdsvis undersøgelse og oprydning.

Det skal tilføjes, at der totale antal matrikler tilgæet under Værditabsordningen udgør 378, hvilket omfatter sager udelukkende med undersøgelse, sager udelukkende med oprydning og sager med både undersøgelse og oprydning.

3.3 Udbetalinger og tilbageføringer

Udviklingen i finanslovsbevillingerne samt udviklingen i det samlede beløb til rådighed til disponering under ordningen fremgår af Tabel 5.

Beløbet til rådighed til disponering er det beløb, som Finansstyrelsen i alt kan bevilge for det respektive år. Det betyder, at de samlede bevillinger til undersøgelser og oprydninger højst må summere til beløbet til rådighed.

Tabel 5 Udviklingen i finanslovsbevillingerne og det samlede beløb til rådighed til disponeringer under Værditabsordningen

	Finanslovs- bevilling	Overført fra forrige år	Tilbageførte tilsagn	Uddelegering, båndlagt, lån mv.	I alt til rådighed
1994	56.200.000	0	0	0	56.200.000
1995	81.000.000	36.072.500	3.881.755	-13.556.027	107.398.228
1996	80.600.000	78.138.295	8.232.682	-118.861.720	48.109.257
1997	86.000.000	3.322.604	23.337.563	1.251.515	113.911.682
1998	48.500.000	3.318.903	20.282.301	-5.056.160	67.045.045
1999	37.000.000	-348.529	25.514.330	-815.353	61.350.447

Kilde: Finansstyrelsen

Note: Under posten uddelegering, båndlagt, lån, mv. indgår også indbetalt egenbetaling samt tilbageført egenbetaling og renter af egenbetaling.

Over perioden fra 1994 til og med 1999 er der bevilliget knap 390 mio. kr. under Værditabsordningen. Af Tabel 5 fremgår det, at finanslovsbevillingen toppede i 1997 med 86 mio. kr., hvilket lige præcis var tilstrækkeligt til at disponere beløb til samtlige ansøgninger modtaget i 1997. I 1998 og 1999 blev finanslovsbevillingerne kraftigt reduceret, samtidig med at antallet af ansøgninger steg. Dette betød, at ikke alle ansøgninger fik bevilget midler til undersøgelse og oprydning. Dette fremgår også af Figur 3.1.

I 1996 faldt det totale rådighedsbeløb kraftigt som følge af, at et stort beløb (ca. 107 mio. kr.) ved en politisk beslutning blev uddelegeret til andre formål.

Udviklingen i antallet af imødekomne ansøgninger under Værditabsordningen afspejles i udviklingen i disponeringerne under ordningen. Udviklingen i de årlige disponeringer under Værditabsordningen er opsummeret i Tabel 6.

Tabel 6 Udviklingen i de samlede disponeringer under Værditabsordningen

	Disponeret til undersøgelse	Disponeret til oprydning	Disponeret i alt	Disponeret beløb i alt i % af årets rådighedsbeløb
	I alt, kr.	I alt, kr.	I alt, kr.	
1994	6.410.058	10.825.182	17.235.240	30,7%
1995	6.826.428	19.877.741	26.704.169	24,9%
1996	7.519.431	37.267.222	44.786.653	93,1%
1997	7.998.521	101.841.559	109.840.080	96,4%
1998	6.482.647	60.910.927	67.393.573	100,5%
1999	7.200.392	53.319.662	60.520.054	98,6%
I alt	42.437.477	284.042.293	326.479.770	

Kilde: Finansstyrelsen

Af Tabel 6 fremgår det, at de samlede disponeringer til oprydning er steget kraftigt siden starten i 1994, mens de samlede disponeringer til undersøgelser har ligget forholdsvis stabilt omkring 7 mio. kr. I 1997 toppede de årlige disponeringer til både oprydning og undersøgelse med i alt 110 mio. kr., hvilket bl.a. skal ses i lyset af det høje antal ansøgninger dette år.

Totalt set er der over hele perioden disponeret ca. 42,5 mio. kr. til undersøgelser og godt 284 mio. kr. til oprydninger. Dette svarer til at der i

gennemsnit er disponeret ca. 190.000 kr. pr. tilgæet undersøgelsessag og ca. 1,16 mio. kr. pr. tilgæet oprydningssag.

De disponerede midler følger ikke de faktiske udbetalte midler under ordningen, da tilsagnet om midler til undersøgelse/oprydning som regel ligger 1-3 år før den egentlige udbetaling. De samlede udbetalinger under ordningen fremgår af Tabel 7.

Tabel 7 Udviklingen i de samlede udbetalinger under Værditabsordningen

	Udbetalt til undersøgelse		Udbetalt til oprydning		Udbetalt i alt
	I alt, kr.	Antal udbet.	I alt, kr.	Antal udbet.	I alt, kr.
1994	982.738	8	-	-	982.738
1995	3.646.772	16	7.249.194	10	10.895.966
1996	5.962.784	56	19.664.862	29	25.627.647
1997	6.672.179	35	24.781.197	46	31.453.376
1998	4.769.926	31	41.774.393	79	46.544.319
1999	5.752.664	49	46.316.539	87	52.069.203
I alt	27.787.063	195	139.786.186	251	167.573.249

Kilde: Finansstyrelsen

Note: Da udbetalinger til både undersøgelse og oprydning kan ske over flere omgange og over flere år, er totalen ikke lig med antallet af færdigbehandlede sager, men derimod lig med antallet af udbetalinger. Antallet af afsluttede og igangværende sager som har fået udbetalt midler er lig med henholdsvis 186 og 173 for undersøgelse og oprydning over hele perioden (se Tabel 10).

Som følge af tidsforskydningen mellem disponering af midler og faktisk udbetaling har udbetalingerne de første år for især oprydningssager været begrænsede. I alt er der udbetalt små 28 mio. kr. til undersøgelsessager og små 140 mio. kr. til oprydningssager over hele perioden 1994-1999.

Ud fra udviklingen i de samlede disponeringer og de samlede udbetalinger under ordningen (Tabel 6 og Tabel 7) er det vanskeligt konkret at sige, om de disponerede midler har stået mål med de faktiske omkostninger for de enkelte sager. Til dette formål er det nødvendigt at se på de afsluttede sager isoleret.

Udviklingen i de tilbageførte midler fremgår af Tabel 8. Tabellen viser de tilbageførte midler, dvs. disponeret beløb minus udbetalt beløb på de lukkede sager. De midler som tilbageføres, er til rådighed til disponeringer under Værditabsordningen det efterfølgende år. De lukkede sager er de sager, som er afsluttet eller som er helt bortfaldet.

Tabel 8 Udviklingen i de tilbageførte midler under Værditabsordningen

	Tilbageført fra undersøgelse	Tilbageført fra oprydning	Tilbageført i alt
	I alt, kr.	I alt, kr.	I alt, kr.
1994	-	-	-
1995	n.a.	n.a.	3.881.755
1996	3.708.257	4.524.425	8.232.682
1997	1.724.542	21.613.021	23.337.563
1998	1.488.794	18.793.507	20.282.301
1999	2.021.219	23.493.110	25.514.330

Kilde: Finansstyrelsen

Note: Det tilbageførte beløb er primært midler fra differencen mellem disponeret og faktisk udbetalt, men det indeholder desuden midler fra enkelte sager som helt er bortfaldet.

Siden Værditabsordningen's indførelse i 1993 og frem til 1999 er der 16 sager som helt er bortfaldet - 9 sager til undersøgelse og 7 sager til oprydning. Disse sager havde fået tilsagn om disponering af midler, men sagerne er senere bortfaldt. Bortfaldene er som oftest begrundet med at grundejeren, efter at have fået disponeret midler under ordningen, fortryder undersøgelsen eller oprydningen (se arbejdsnotat 3, "Analyse af restgruppen")

I 1994 blev de første sager afsluttet under Værditabsordningen, hvilket medførte at der blev tilbageført 3,9 mio. kr. fra midler disponeret til undersøgelse og oprydning som ikke kom til udbetaling til 1995. De totale tilbageførte beløb fra undersøgelses og oprydningssager er med en enkelt undtagelse i 1998 steget stødt siden. I 1999 blev der således tilbageført ca. 25,5 mio. kr. De store årlige tilbageføringer af beløb tyder på, at der har været disponeret mere til undersøgelse/oprydning end der har været behov for.

I gennemsnit har de tilbageførte midler udgjort 17% af de samlede disponerede midler. Mht. omkostningerne til oprydning ser det ud til at amterne har vanskeligt ved at estimere det korrekte beløb til disponering. De tilbageførte midler har over hele perioden udgjort en stor procentdel af de samlede disponeringer. I gennemsnit har de tilbageførte midler udgjort 24% af de samlede disponerede midler.

Det kan konstateres, at der synes at være en tendens til at amterne overbudgetterer de faktiske omkostninger ved oprydninger i forbindelse med den indledende vurdering af sagerne.

3.4 Den regionale fordeling af tilskud

Der er stor regional forskel på i hvor høj grad, at borgerne i de forskellige amter udnytter Værditabsordningen. Den amtsvise fordeling af disponerede midler for hele perioden fra 1994-1999 viser således, at der er borgere i visse amter, der stort set ikke benytter ordningen.

Den amtsvise fordeling af de disponerede midler under Værditabsordningen er, for perioden fra 1994 til 1999, illustreret i Tabel 9.

Tabel 9 Den amtsvise fordeling af disponerede midler under Værditabsordningen i hele perioden fra 1994 til 1999

I alt 1994 -1999	Antal imødekomne ansøgninger om midler til undersøgelse	Disponeret til undersøgelser	Antal imødekomne ansøgninger om midler til oprydninger	Disponeret til oprydninger	Disponeret i alt	% af midler	% af imødekomne ansøgninger
Københavns Kommune	4	214.483	7	4.333.573	4.548.057	1,4%	1,8%
Frederiksberg Kommune	4	342.728	2	4.125.000	4.467.728	1,4%	1,0%
Københavns Amt	5	30.000	6	25.723.695	25.953.695	7,9%	11,5%
Frederiksborg Amt	15	1.781.000	11	9.909.396	11.690.396	3,6%	4,2%
Roskilde Amt	36	4.070.125	49	56.692.358	60.762.483	18,6%	13,7%
Vestsjællands Amt	31	2.373.701	35	28.936.142	31.309.843	9,6%	10,7%
Storstrøms Amt	5	327.333	13	10.556.864	10.884.196	3,3%	2,9%
Bornholms Amt	-	-	1	1.063.750	1.063.750	0,3%	0,2%
Fyns Amt	73	23.177.439	66	75.636.011	98.813.450	30,3%	22,5%
Sønderjyllands Amt	10	690.784	13	9.777.118	10.467.903	3,2%	3,7%
Ribe Amt	1	71.250	2	634.774	706.024	0,2%	0,5%
Vejle Amt	28	2.955.097	33	17.032.782	19.987.880	6,1%	9,9%
Ringkøbing Amt	12	1.367.436	10	10.555.344	11.922.780	3,7%	3,6%
Århus Amt	10	1.256.604	10	11.069.482	12.326.086	3,8%	3,2%
Viborg Amt	-	-	2	1.136.250	1.136.250	0,3%	0,3%
Nordjyllands Amt	39	3.579.496	26	16.859.755	20.439.250	6,3%	10,5%
Total	273	42.437.477	346	284.042.293	326.479.770	100,0%	100,0%

Kilde: Finansstyrelsen

Note: I tabellen vises antallet af imødekomne ansøgninger og det totale disponerede beløb på sager for de respektive amter for henholdsvis undersøgelse og oprydning.

I Bilag B vises den amtsvise fordeling af disponerede midler for hvert enkelt år isoleret for perioden 1994-1999

Den amtsvise fordeling af de disponerede midler i Tabel 9 viser, at borgerne i Fyns Amt og Roskilde Amt har benyttet Værditabsordningen signifikant mere end borgerne i de øvrige amter. Borgerne i de to amter har tilsammen lagt beslag på næsten 50% af de totale disponerede midler i hele perioden, og har stået for ca. 36% af sagerne³. Omvendt har Bornholms Amt kun haft en enkelt disponering til oprydning, mens Ribe Amt har haft én disponering til undersøgelse og to til oprydning. Viborg Amt har blot haft to disponeringer til oprydninger.

Analysen viser, at der er borgere i nogle amter, som stort set ikke benytter mulighederne under Værditabsloven, hvilket næppe udelukkende skyldes regionale forskelle i antallet af forurenede grunde. Der synes derimod at være en tendens til, at enten administration eller vejledning af borgerne er forskellig fra amt til amt. Det skal dog igen holdes for øjet, at talmaterialet er spinkelt - et amt kan have mange sager som følge af en losseplads på en lokalitet der omfatter mange grunde (matrikler), hvilket vil påvirke den procentvise andel kraftigt.

³ Forskellen mellem den procentvise fordeling af midler og den procentvise fordeling af imødekomne ansøgninger viser, at der enten er forskel på sagernes karakter (hvilket påvirker omkostningerne) mellem amterne, eller at amterne budgetterer omkostningerne til en given forurening forskelligt, eller at der er forskel på, hvor mange gange amterne søger om midler for samme sag.

Den amtsvise fordeling af udbetalte midler under Værditabsordningen er for perioden fra 1994 til 1999 illustreret i Tabel 10.

Tabel 10 Den amtsvise fordeling af udbetalte midler under Værditabsordningen i hele perioden fra 1994 til 1999

I alt 1994 - 1999	Antal sager med udbetaling(er) til undersøgelser	Udbetalt til undersøgelser	Antal sager med udbetaling(er) til oprydninger	Udbetalt til oprydninger	Udbetalt i alt	% af midler	% af udb.
Københavns Kommune	2	183.764	3	4.078.184	4.261.948	2,5%	1,4%
Frederiksberg Kommune	3	270.828	1	707.986	978.814	0,6%	1,1%
Københavns Amt	2	83.123	28	16.126.953	16.210.076	9,7%	8,4%
Frederiksberg Amt	13	1.432.499	9	6.950.528	8.383.027	5,0%	6,1%
Roskilde Amt	28	3.318.141	23	23.882.591	27.200.732	16,2%	14,2%
Vestsjællands Amt	20	1.747.329	20	18.374.170	20.052.749	12,0%	11,1%
Storstrøms Amt	5	319.846	7	6.323.400	6.643.247	4,0%	3,3%
Bornholms Amt	-	-	1	826.792	826.792	0,5%	0,3%
Fyns Amt	48	13.331.008	33	26.481.905	39.812.913	23,8%	22,6%
Sønderjyllands Amt	9	618.805	9	5.299.481	5.918.286	3,5%	5,0%
Ribe Amt	-	-	1	634.774	634.774	0,4%	0,3%
Vejle Amt	19	2.435.508	17	10.420.851	12.856.358	7,7%	10,0%
Ringkøbing Amt	9	891.779	7	5.395.679	6.287.458	3,8%	4,5%
Århus Amt	7	1.127.870	7	9.969.792	11.097.662	6,6%	3,9%
Viborg Amt	-	-	1	239.035	239.035	0,1%	0,3%
Nordjyllands Amt	21	2.026.562	6	4.074.066	6.100.629	3,6%	7,5%
Total	186	27.787.063	173	139.786.186	167.504.499	100,0%	100,0%

Kilde: Finansstyrelsen

Note: I tabellen vises antallet af sager med en eller flere udbetalinger og det totale udbetalte beløb på afsluttede og igangværende sager for de respektive amter for henholdsvis undersøgelse og oprydning.

I Bilag C vises den amtsvise fordeling af udbetalte midler for hvert enkelt år isoleret for perioden 1994-1999

Den amtsvise fordeling af de udbetalte midler viser ikke overraskende den samme tendens som den amtsvise fordeling af de disponerede midler. Dog tegner Fyns og Roskilde Amter sig kun for ca. 41% af de udbetalte midler og for ca. 35% af sagerne med udbetaling. Da Fyns og Roskilde Amter lagde beslag på næsten 50% af de disponerede midler, kan der være en tendens til at de to amter overbudgetterer omkostningerne ved en given forurening mere end de øvrige amter med mindre at de to amter har forholdsmæssigt flere sager, som endnu ikke har haft udbetalinger.

3.5 Oprydningsomkostninger

Af bemærkningerne til lovforslaget om Værditabsordningen for boligejere mv. fremgår det, at det er lovforslagets hovedregel, at der skal ske en oprydning på ejendommen for at kompensere for værditabet. Imidlertid siges det at der kan forekomme helt specielle tilfælde, hvor omkostningerne til en oprydning ikke står i rimelig forhold til den værdi, ejendommen vil have efter oprydning og hvor en oprydning ikke vil være nødvendig af miljø- og sundhedsmæssige årsager inden for overskuelig fremtid. I disse tilfælde kan grundejeren i stedet søges kompenseret gennem en direkte kompensation.

Denne passus i lovforslaget om Værditabsordningen har ikke været benyttet af amterne/Miljøstyrelsen. På denne baggrund er det interessant at sammenligne de gennemsnitlige oprydningsomkostninger med de gennemsnitlige ejendomspriser for at finde tegn på om den nødvendige betingelse for brug af undtagelsen har været tilstede.

De gennemsnitlige omkostninger til henholdsvis undersøgelse og oprydning for afsluttede og igangværende sager fordelt på amter fremgår af Tabel 13.

Tabel 11 Gns. oprydningsomkostninger fordelt på amterne for perioden 1994-1999

I alt 1994 -1999	Antal sager med udbetaling(er) til oprydninger	Udbetalt til oprydninger	Gns. udbetaling pr. oprydning	Gns. udbetaling pr. undersøgelse
Københavns Kommune	3	4.078.184	1.359.395	91.882
Frederiksberg Kommune	1	707.986	707.986	90.276
Københavns Amt	28	16.126.953	575.963	41.562
Frederiksborg Amt	9	6.950.528	772.281	110.192
Roskilde Amt	23	23.882.591	1.038.374	118.505
Vestsjællands Amt	20	18.374.170	918.709	87.366
Storstrøms Amt	7	6.323.400	03.343	63.969
Bornholms Amt	1	826.792	826.792	-
Fyns Amt	33	26.481.905	802.482	277.729
Sønderjyllands Amt	9	5.299.481	588.831	68.756
Ribe Amt	1	634.774	634.774	-
Vejle Amt	17	10.420.851	612.991	128.185
Ringkøbing Amt	7	5.395.679	770.811	99.087
Århus Amt	7	9.969.792	1.424.256	161.124
Viborg Amt	1	239.035	239.035	-
Nordjyllands Amt	6	4.074.066	679.011	96.503
Total	173	139.786.186	808.013	149.393

Kilde: Finansstyrelsen

Note: I tabellen vises antallet af sager med en eller flere udbetalinger og det totale udbetalte beløb på afsluttede og igangværende sager for de respektive amter for henholdsvis undersøgelse og oprydning.

Tabel 11 viser, at der er stor forskel på de gennemsnitlige oprydningsomkostninger fra amt til amt. Århus Amt har haft de højeste gennemsnitlige omkostninger, mens Viborg og Københavns Amter har haft de laveste. De store forskelle kan bl.a. forklares med, at det er forskellige forureninger, som er blevet fjernet i de forskellige amter. Desuden har det betydning, at både afsluttede og igangværende sager indgår i opgørelsen, hvilket kan medvirke til at give et lidt skævt billede. Det er endvidere vigtigt at pointere, at medtagelsen af de igangværende sager medvirker til, at de gennemsnitlige oprydningsomkostninger i tabellen er en anelse underestimeret.

Den gennemsnitlige ejendomsværdi i amterne i Danmark offentliggøres af Danmarks Statistik som priser i almindelig fri handel. Ejendomsværdierne i de forskellige amter fremgår af Tabel 12.

Tabel 12 Ejendomsværdi i almindelig fri handel, 1997

	Den gennemsnitlige pris i kr. pr. ejendom (enfamiliehuse)
Københavns Kommune	1.156.000
Frederiksberg Kommune	2.082.000
Københavns Amt	1.345.000
Frederiksborg Amt	1.147.000
Roskilde Amt	1.094.000
Vestsjællands Amt	684.000
Storstrøms Amt	533.000
Bornholms Amt	453.000
Fyns Amt	686.000
Sønderjyllands Amt	615.000
Ribe Amt	705.000
Vejle Amt	744.000
Ringkøbing Amt	651.000
Århus Amt	867.000
Viborg Amt	567.000
Nordjyllands Amt	625.000
Hele landet	806.000

Kilde: Statistisk Årbog, 1999, tabel 324

Den gennemsnitlige handelspris for enfamiliehuse i hele i 1997 var ca. 800 tus. kr. De dyreste huse findes i Frederiksberg Kommune, mens de billigste findes i Bornholms og Storestrøms Amter.

Det er bemærkelsesværdigt, at de gennemsnitlige omkostninger til oprydning i flere af amterne ligger betydeligt over den gennemsnitlige huspris (Vestsjælland, Storstrøm, Bornholm, Ringkøbing og Århus). Det tyder på, at der i visse tilfælde kan være gennemført en oprensning, som har været forbundet med langt større omkostninger end værdien af ejendommen efter oprydning.

Specielt i Århus Amt er de gennemsnitlige oprydningsomkostninger meget højere end den gennemsnitlige huspris (1997). 7 oprydninger har i gennemsnit kostet 1,4 mio. kr. Gennemsnittet trækkes dog voldsomt op af to sager, der har kostet henholdsvis 4,7 og 2,8 mio. kr. I begge sager har grunden været forurennet med tungmetal. Begge sager synes imidlertid at omfatte en etageejendom, hvorfor det ikke er rimeligt at sætte de høje oprensningsomkostninger i relation til den gennemsnitlige pris på enfamiliehuse.

På Bornholm har der blot været gennemført en oprydning under Værditabsordningen. For ejendommen, som var forurennet med tungmetal, kostede oprydningen godt 825.000 kr., hvilket er næsten 100% mere end den gennemsnitlige huspris i almindelig handel i 1997 på Bornholm.

En analyse af konkrete sager behandlet under Værditabsordningen viser en hel tilfælde hvor omkostningerne til undersøgelse og oprydning langt overstiger den seneste offentlige vurdering af ejendommen. Som eksempel kan nævnes en række sager med tungmetalforurening i et villakvarter i Roskilde Amt. I disse sager lå de samlede omkostninger til undersøgelse og oprydning mellem

2,1 og 3,3 mio. kr., hvilket i øvrigt var mindre end de budgetterede omkostninger. Til sammenligning ligger de seneste offentlige vurderinger på de samme ejendomme mellem 1,3 og 1,7 mio. kr. (Kilde: Told og Skat, Ejendomsvurderingen 2000 samt Finansstyrelsen). Der er lignende eksempler i Storstrøm, Vestsjælland og Ringkøbing amter, og i næsten alle tilfælde er der tale om forurening med tungmetaller.

Set i lyset af at der eksempler hvor oprensningssomkostninger overstiger ejendomsvurdering er det spørgsmålet om der ikke har været tilfælde, hvor en kompensation burde have været løsningen. Men det siges i bemærkningerne til loven, at man endvidere skal tage hensyn til om en oprydning alligevel vil være nødvendig af miljø- og sundhedsmæssige årsager inden for overskuelig fremtid. Det kan derfor ikke vurderes, om der er tilfælde, hvor en direkte kompensation burde have været valgt i stedet for en oprydning.

3.6 Fordeling af sager på boligtyper

Det er den enkelte boligejer, der ansøger amtet om undersøgelse og oprydning under Værditabsordningen. Ansøgningerne er derfor opgjort efter matrikler, hvor der normalt på affaldsdepotområdet opgøres efter forurenede lokaliteter. En lokalitet kan indeholde flere matrikler og som regel vil alle boligejerne på en forurenede lokalitet være interesserede i en samlet oprydning. En enkelt forurenede lokalitet i Københavns Amt har således involveret hele 24 matrikler, der samlet er blevet ryddet op.

I dette afsnit er fordelingen af sager på boligtyper imidlertid opgjort efter matrikler, hvilket betyder, at den samme forurenede lokalitet indeholder flere sager med samme boligtype. Man bør i den forbindelse være opmærksom på, at det typisk er parcelhuse og rækkehuse som ligger på lokaliteter, hvor der ryddes op samlet. Man skal endvidere være opmærksom på, at der på en matrikel kan være udført udelukkende undersøgelse, udelukkende oprydning eller både undersøgelse og oprydning.

Fordelingen af alle sager (dvs. sager med disponeringer til undersøgelse, oprydning eller både undersøgelse og oprydning) behandlet under Værditabsordningen fra 1994-1999 på boligtyper fremgår af Tabel 13.

Tabel 13 Fordelingen af alle sager optaget under Værditabsordningen fra 1994-1999 på boligtyper

	Andels-bolig	Ejer-lejlighed	Parcel-hus	Parcelhus med erhverv	Række-hus	Beboelse, type ukendt	Beboelse med erhverv, type ukendt	Type ukendt	I alt
Antal sager	3	18	215	8	47	54	26	7	378
% af sager	0,8%	4,8%	56,9%	2,1%	12,4%	14,3%	6,9%	1,9%	100%

Kilde: Finansstyrelsen

Note: Ved "Type ukendt" fremgår boligtypen ikke af den registrering som amtet har indsendt til Finansstyrelsen.

Tabel 13 viser at det primært er parcelhusejere som har ansøgt og fået disponeret midler til undersøgelse og oprydning under Værditabsloven. I alt ca. 57% af sagerne behandlet under Værditabsloven frem til udgangen af 1999

involverede parcelhuse⁴. Ifølge Statistisk Årbog 1999 udgjorde parcelhuse pr. 1. januar 1998 ca. 41% af de samlede boliger, mens rækkehuse og ejerlejligheder udgjorde henholdsvis 13% og 8%.

Man skal være varsom med at drage konklusioner ud fra sammenligninger mellem de to opgørelser. Men det tyder på, at der er en tendens til at parcelhus ejere har benyttet mulighederne under Værditabsordningen mere flittigt end de øvrige boligejere. Det kan dog ikke udelukkes, at en del af årsagen til parcelhusejerernes mere udbredte brug af ordningen kan skyldes, at grundene i forbindelse med parcelhuse i Danmark er mere forurenede end øvrige grunde. Desuden har det indflydelse, at ejerlejlighedsejere typisk har en langt mindre nytteværdi af jorden om boligen, som ofte vil være helt eller delvist flisebelagt.

3.7 Fordeling af sager på forureningsårsag/type

Fordelingen af sager på forureningstype er også opgjort efter matrikler, hvilket igen betyder, at den samme forurenede lokalitet indeholder flere "sager/matrikler" med den samme forureningstype. Det er imidlertid svært at slå fast, om der er en tendens til, at det er en eller flere bestemte typer forureninger, som er knyttet til lokaliteter, hvor der ryddes op samlet.

Fordelingen af alle sager på forureningstype behandlet under Værditabsordningen fra 1994-1999 fremgår af Tabel 14.

Tabel 14 Fordelingen af alle sager på forureningstype optaget under Værditabsordningen fra 1994-1999

	Benzin/olie	Chlorerede opløsningsmidler	Gas	Lossepladsfyld	Tjære/PAH'er	Tungmetaller	Blandet	Type ukendt	I alt
Antal sager	47	31	24	47	80	84	55	10	378
% af sager	12,4%	8,2%	6,3%	12,4%	21,2%	22,2%	14,6%	2,6%	100%

Kilde: Finansstyrelsen

Note: Ved "Type ukendt" fremgår forureningstypen ikke af den registrering som amtet har indsendt til Finansstyrelsen.

De mest hyppige årsager til forurening på sager behandlet under Værditabsloven har hidtil været tungmetaller og tjære/PAH forurening, som hver har haft en andel på godt 20% af de disponerede sager. Sager med mere end en type forurening "Blandet" udgjorde ved udgangen af 1999 ca. 15% af de behandlede sager, mens benzin/olie forureninger og forureninger med lossepladsfyld hidtil hver har haft en andel på ca. 12% af sagerne.

De udbetalte midler til undersøgelse og oprydning afhænger af forureningstypen. De samlede udbetalinger under ordningen for hele perioden fordelt på forureningstype fremgår af Tabel 15.

⁴ Summen af antallet af disponerede sager til undersøgelse og antallet af disponerede sager til oprydning er ikke lig med antal sager i alt, da samme sag både kan indeholde en disponering til undersøgelse og en disponering til oprydning.

Tabel 15 De gennemsnitlige udbetalinger til henholdsvis undersøgelse og oprydninger fordelt på forureningstype

		Benzin/olie	Chlorerede opløsningsmidler	Gas	Lossepladsfyld	Tjære/PAH'er	Tungmetaller	Blandet	Type ukendt	I alt
Udbetalt til undersøgelse	I alt, kr.	4.091.525	7.085.661	-	4.747.964	1.305.901	5.255.152	4.599.688	701.172	27.787.063
	Antal sager	31	18	-	27	24	52	24	10	186
	Gns./sag, kr.	131.985	393.648	-	175.851	54.413	101.061	191.654	70.117	149.393
Udbetalt til oprydning	I alt, kr.	18.852.765	5.154.155	14.132.758	11.168.926	10.867.109	48.400.187	23.451.602	7.758.684	139.786.186
	Antal sager	23	8	24	16	15	60	19	8	173
	Gns./sag, kr.	819.685	644.269	588.865	698.058	724.474	806.670	1.234.295	969.835	808.013

Kilde: Finansstyrelsen

Note: "Antal sager" dækker over antallet af afsluttede og igangværende sager med udbetalinger til henholdsvis undersøgelse og oprydning.

Tabellen skal læses med forbehold, i det den gennemsnitlige omkostning er taget over både igangværende og afsluttede sager. Igangværende sager uden fuldstændige udbetalinger kan derfor give et skævt billede (det drejer sig dog om få sager med udbetalinger over flere gang, ligesom efterfølgende udbetalinger som oftest er mindre end en initial udbetaling). Alligevel er det rimeligt at sige, at de gennemsnitlige udbetalinger til undersøgelse pr. sag varierer kraftigt med forureningstypen. Undersøgelser som resulterer i fund af chlorerede opløsningsmidler har i gennemsnit kostet 394.000 kr., mens undersøgelser, som har resulteret i fund af tjære i gennemsnit blot har kostet 54.000 kr. De gennemsnitlige udbetalinger til oprydninger varierer også med forureningstypen, men knap så meget som udbetalingerne til undersøgelser. De dyreste forureninger at oprense er de blandede forureninger og benzin/olie forureninger, mens de billigste er gas, chlorerede opløsningsmidler samt lossepladsforureninger.

3.8 Gennemførelsestiden for sagerne

Den gennemsnitlige gennemførelsestid for sagerne behandlet under Værditabsordningen er interessant for evalueringen af amternes arbejde med ordningen.

For borgeren består gennemførelsestiden af den tid, der går fra han henvender sig til amtet, til grunden er endelig undersøgt/opryddet. Denne tid består af amtets indledende behandling, tid til behandling af den økonomiske ansøgning af Finansstyrelsen (herunder evt. tid på venteliste), amtets undersøgelse/oprydning samt en afgørelse om frigivelse/afmelding. Det er desværre ikke muligt at lave systematisk statistik på den tid, som borgeren oplever som gennemførelsestiden, da disse data ikke er til rådighed. I stedet kan der laves en opgørelse af tiden, fra en sag er blevet disponeret til undersøgelse/oprydning til Finansstyrelsen udbetaler de sidste midler til amtet, når en sag er afsluttet. Denne tid indeholder amtets undersøgelse/oprydning samt eventuelle forsinkelser i indberetning og udbetaling. Denne gennemsnitlige gennemførelsestid fremgår af tabel 16. Det er uvist i hvilket omfang en evt. monitoringsperiode er indregnet i den anførte gennemførelsestid.

Tabel 16 Den gennemsnitlige gennemførelsestid for disponerede sager under Værditabsloven for hele perioden fra 1994-1999

	Gennemsnitlig antal dage til undersøgelse		Gennemsnitlig antal dage til oprydning	
	Antal	i% af gns.	Antal	i% af gns.
KøbenhavnsKommune	153	52,6%	313	67,1%
FrederiksbergKommune	369	127,3%	581	124,6%
KøbenhavnsAmt	224	77,3%	696	149,3%
FrederiksborgAmt	215	74,1%	368	78,9%
RoskildeAmt	224	77,1%	407	87,3%
VestsjællandsAmt	411	141,9%	386	82,7%
StorstrømsAmt	148	51,2%	379	81,2%
BornholmsAmt	-	0,0%	-	0,0%
FynsAmt	372	128,5%	610	130,9%
SønderjyllandsAmt	182	62,9%	388	83,2%
RibeAmt	-	0,0%	-	0,0%
VejleAmt	251	86,6%	342	73,4%
RingkøbingAmt	162	55,9%	258	55,4%
ÅrhusAmt	238	82,0%	299	64,2%
ViborgAmt	-	0,0%	-	0,0%
NordjyllandsAmt	306	105,4%	324	69,6%
Total	290	100,0%	466	100,0%

Kilde: Finansstyrelsen

Note: Det gennemsnitlige antal dage til undersøgelse (og oprydning) er beregnet med følgende start- og slutdato: Startdato er datoen hvor en sag er blevet disponeret til undersøgelse. Slutdatoen er datoen hvor et amt har fået udbetalt midlerne til undersøgelsen fra Finansstyrelsen (Finansstyrelsen udbetaler midlerne så snart en sag er afsluttet). De beregnede gennemsnitlige dage til undersøgelse og oprydning er således forbundet med nogen usikkerhed pga. forsinkelser i indberetning og udbetaling.

Tabel 16 viser, at den gennemsnitlige behandlingstid på de afsluttede sager under Værditabsordningen hidtil har været 290 og 466 dage for henholdsvis undersøgelse og oprydning. Fyns Amt ligger langt over gennemsnittet ved behandling af både sager med undersøgelse og oprydning, hvilket er interessant da Fyns Amt samtidig er det amt, hvor borgerne mest flittigt benytter ordningen. Den lange behandlingstid kan således være begrundet i at amtet har mange sager som skal behandles.

Roskilde Amt, hvor borgerne også benytter Værditabsordningen flittigt, har i modsætning til Fyns Amt en behandlingstid for både undersøgelse og oprydning som er kortere end den gennemsnitlige behandlingstid. Det viser, at et stort antal sager ikke nødvendigvis er ensbetydende med en lang behandlingstid.

3.9 Andelen af oprydninger der fører til afmelding

Ved oprensning af forureneede grunde opererer man med flere forskellige grader af oprensning.

Ved registreringsundersøgelsen foretages en tilhørende risikovurdering, hvor amterne vurderer risiko for grundvand samt forholder sig til den nuværende

arealanvendelse og evt. recipienter. På baggrund af denne vurdering besluttes det, hvorvidt matriklen skal registreres som affaldsdepot eller ej. Beslutningen kan eventuelt træffes efter gennemførelse af supplerende undersøgelser, som vurderer behovet for eventuelle afværgeforanstaltninger eller for at overvåge forureningsudbredelsen (monitering). De supplerende undersøgelser kan føre til, at matriklen afmeldes, dvs. ophører med at være registreret som depot, eller den kan føre til at lokaliteten frigives til bestemte formål.

Gennemføres der afværgeforanstaltninger på matriklen, kan det, afhængigt af omfanget af disse, føre til, at matriklen afmeldes eller frigives til bestemte formål, som eksempelvis til beboelse. Efter gennemførelse af oprensning eller implementering af en given afværgeforanstaltning på grunden er det karakteren af den evt. tilbageværende forurening, som er bestemmende for hvorvidt oprydningen fører til afmelding af grunden som affaldsdepot eller om grunden blot frigives til boligformål. Antallet af sager, der fører til henholdsvis afmelding og frigivelse, fremgår af Tabel 17.

Tabel 17 Antallet af sager under Værditabsordningen der fører til henholdsvis afmelding og frigivelse fordelt på amterne

	Antal afsluttede sager	Antal sager endt med afmelding		Antal sager endt med frigivelse		Antal sager med ikke registreret resultat	
		Antal	i % af alle	Antal	i % af alle	Antal	i % af alle
Københavns Kommune	3	3	100,0%	-	0,0%	-	0,0%
Frederiksberg Kommune	2	-	0,0%	1	50,0%	1	50,0%
Københavns Amt	25	5	20,0%	20	80,0%	-	0,0%
Frederiksborg Amt	11	9	81,8%	-	0,0%	2	18,2%
Roskilde Amt	30	3	10,0%	17	56,7%	10	33,3%
Vestsjællands Amt	17	5	29,4%	11	64,7%	1	5,9%
Storstrøms Amt	7	3	42,9%	3	42,9%	1	14,3%
Bornholms Amt	1	1	100,0%	-	0,0%	-	0,0%
Fyns Amt	46	11	23,9%	25	54,3%	10	21,7%
Sønderjyllands Amt	10	7	70,0%	2	20,0%	1	10,0%
Ribe Amt	1	1	100,0%	-	0,0%	-	0,0%
Vejle Amt	17	12	70,6%	3	17,6%	2	11,8%
Ringkøbing Amt	11	7	63,6%	-	0,0%	4	36,4%
Århus Amt	8	6	75,0%	1	12,5%	1	12,5%
Viborg Amt	1	1	100,0%	-	0,0%	-	0,0%
Nordjyllands Amt	12	5	41,7%	1	8,3%	6	50,0%
Total	202	79	39,1%	84	41,6%	39	19,3%

Kilde: Finansstyrelsen

Note: Ovenstående opgørelse er udledt på baggrund af oplysninger om tilbagebetaling eller ikke-tilbagebetaling af egenbetaling på afsluttede sager. For de sager, som er afsluttet, hvor der hverken er registreret egenbetaling eller tilbagebetaling af egenbetaling er sagen registreret med "ikke registreret resultat".

De fleste oprydninger, som er afsluttet under Værditabsordningen, er endt med frigivelse af matriklen til boligformål, men næsten lige så mange af sagerne er endt med en egentlig afmelding og en heraf følgende aflysning i tingbogen. Der er imidlertid store forskelle fra amt til amt på andelen af sager, som fører til henholdsvis afmelding og frigivelse.

I København, Roskilde, Vestsjælland og Fyns amter ender sagerne overvejende med frigivelse til boligformål, mens de overvejende ender med afmelding i Frederiksborg, Sønderjylland, Vejle, Ringkøbing og Nordjyllands amter. Den store forskel i andelen fra amt til amt kunne tyde på, at Værditabsordningens lovtækt tolkes og administreres forskelligt i de 16 amter. Imidlertid er det vigtigt at tilføje, at forureningstypen, som er forskellig fra amt til amt, er meget bestemmende for oprensingsniveauet.

Antallet af oprydninger der har ført til henholdsvis afmelding og frigivelse fordelt på de forskellige forureningstyper fremgår af Tabel 18.

Tabel 18 Antal let af sager under Værditabsordningen der fører til henholdsvis afmelding og frigivelse fordelt på forureningstype

	Benzin/olie	Chlorerede opløsningsmidler	Gas	Lossepladsfyld	Tjære/PAH'er	Tungmetaller	Blandet	Type ukendt	I alt
Afmelding	14	4	3	-	13	31	13	1	79
Frigivelse	5	4	18	19	1	26	4	7	84
Ikke regist. res.	5	7	-	8	1	1	15	2	39
Total	24	15	21	27	15	58	32	10	202

Kilde: Finansstyrelsen

Note: Se noten for Tabel 17

Det er overvejende forureninger med benzin/olie, tjære og blandede forureninger som er blevet oprenset til afmelding. Omvendt er forureninger med gas og lossepladsfyld næsten udelukkende blevet oprenset til frigivelse. Der synes således at være en klar forskel på, hvilke typer af forurening der oprenses til afmeldingsniveau og frigivelsesniveau.

For at forsøge at belyse årsagerne og konsekvenserne på forskellene i oprensingsniveauet er det interessant, at sammenligne informationen med amternes gennemsnitlige oprensingsomkostninger, som fremgår af Tabel 19.

Tabel 19 De gennemsnitlige udbetalinger pr. oprydningssag fordelt på amterne i hele perioden fra 1994-1999

I alt 1994 -1999	Antal sager med udbetaling(er) til oprydninger	Udbetalt til oprydninger	Gns. udbetaling pr. oprydning
Københavns Kommune	3	4.078.184	1.359.395
Frederiksberg Kommune	1	707.986	707.986
Københavns Amt	28	16.126.953	575.963
Frederiksborg Amt	9	6.950.528	772.281
Roskilde Amt	23	23.882.591	1.038.374
Vestsjællands Amt	20	18.374.170	918.709
Storstrøms Amt	7	6.323.400	903.343
Bornholms Amt	1	826.792	826.792
Fyns Amt	33	26.481.905	802.482
Sønderjyllands Amt	9	5.299.481	588.831
Ribe Amt	1	634.774	634.774
Vejle Amt	17	10.420.851	612.991
Ringkøbing Amt	7	5.395.679	770.811
Århus Amt	7	9.969.792	1.424.256
Viborg Amt	1	239.035	239.035
Nordjyllands Amt	6	4.074.066	679.011
Total	173	139.786.186	808.013

Kilde: Finansstyrelsen

Note: I tabellen vises antallet af sager med en eller flere udbetalinger og det totale udbetalte beløb på afsluttede og igangværende sager for de respektive amter for henholdsvis undersøgelse og oprydning.

Den gennemsnitlige omkostning er taget over både igangværende og afsluttede sager, hvilket betyder at tabellen skal tolkes med forbehold, da igangværende sager uden fuldstændige udbetalinger kan give et skævt billede.

Sammenholdes de forskellige amters andel af oprydninger, som er oprenset til afmelding, med de gennemsnitlige oprydningssomkostninger på amtsniveau, ses det, at de amter, som har oprenset den største andel af grunde til afmelding, har lavere gennemsnitsomkostninger pr. sag end det totale landsgennemsnit. Faktisk har Frederiksborg, Sønderjylland, Vejle, Ringkøbing og Nordjyllands amter alle lavere gennemsnitlige udbetalinger pr. oprydning end landets gennemsnitlige udbetalinger som helhed.

Ud fra Tabel 19 kan det i øvrigt konstateres at de gennemsnitlige omkostninger per oprydning er væsentlig højere end oprindelig forventet ved loven udarbejdelse, hvor man opererede med et gennemsnitsbeløb i størrelsesordenen 400.000 kr. De faktiske omkostninger til afsluttede sager er i gennemsnit mere end dobbelt så høje.

Den amtsvise fordeling af sager fordelt på forureningstype over hele perioden fra 1994-1999 fremgår af Tabel 20.

Tabel 20 Den amtsvise fordeling af sager fordelt på forureningstype over hele perioden fra 1994-1999

	Benzin/olie	Chlorerede opløsningsmidler	Gas	Lossepladsfyld	Tjære/PAH'er	Tungmetaller	Blandet	Type ukendt	I alt
Københavns Kommune	2	-	-	-	-	-	1	-	3
Frederiksberg Kommune	2	1	-	-	-	-	3	-	6
Københavns Amt	4	-	24	-	-	4	-	-	32
Frederiksborg Amt	1	1	-	-	8	7	-	-	17
Roskilde Amt	4	1	-	-	5	18	17	-	45
Vestsjællands Amt	1	-	-	-	2	16	-	8	27
Storstrøms Amt	2	-	-	-	2	6	1	-	11
Bornholms Amt	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Fyns Amt	5	18	-	45	1	6	10	-	85
Sønderjyllands Amt	10	-	-	-	1	8	2	-	21
Ribe Amt	1	-	-	-	1	1	-	-	3
Vejle Amt	7	4	-	-	3	6	11	-	31
Ringkøbing Amt	1	2	-	1	5	1	-	2	12
Viborg Amt	-	-	-	1	-	1	2	-	4
Århus Amt	3	1	-	-	-	2	2	-	8
Nordjyllands Amt	4	3	-	-	52	7	6	-	72
Total	47	31	24	47	80	84	55	10	378

Kilde: Finansstyrelsen

Note: Ved "Type ukendt" fremgår forureningstypen ikke af den registrering som amtet har indsendt til Finansstyrelsen.

Sagerne i Frederiksborg, Ringkøbing og Nordjyllands amter er kendetegnet ved at kun få omhandler forurening med benzin/olie eller blandede forureninger som er de mest omkostningsfulde, jfr. Tabel 15. Fordelingen af sager på forureningstype kan imidlertid ikke forklare de lave gennemsnitlige omkostninger i Sønderjylland og Vejle amter.

Analyserne i dette afsnit kan ikke underbygge, at det er mere omkostningskrævende at oprense til afmelding fremfor frigivelse. Analyserne viser tværtimod, at der er en tendens til, at det modsatte gør sig gældende. Dette kunne tyde på, at der er forskel i amternes sagsbehandling, da det alt andet lige må gælde, at omkostningerne stiger med oprensingsniveauet. Det kan også tyde på, at amterne tolker forskelligt om en given restforurening skal føre til afmelding eller til frigivelse.

3.10 Udviklingen i sager behandlet under Affaldsdepotloven

På jordforureningsområdet som helhed har Affaldsdepotloven hidtil været den overordnede og mest betydningsfulde ordning ved oprydning på forurenede grunde. Afværgeforanstaltninger, som er gennemført på lokaliteter, der er registreret efter Affaldsdepotloven, kan fordeles efter det grundlag, som er grundlaget for gennemførelsen af foranstaltningen. Dette afsnit skitserer centrale udviklingstendenser for sager behandlet under Affaldsdepotloven. Amterne kortlægger og registrerer de grunde, som er omfattet af

Affaldsdepotloven. De centrale udviklingstendenser og data for sager, som er registreret under Affaldsdepotloven, er interessant i forhold til udviklingen

under Værditabsordningen som en form for benchmarking. Man skal dog være varsom med en direkte sammenligning, da der er store forskelle i karakteristika for sagerne under de to ordninger.

Ved udgangen af 1998 var der i alt blevet optaget og registreret 4.520 lokaliteter⁵ under Affaldsdepotloven, hvoraf de 537 er registreret i 1998 isoleret. Ca. 42% af de lokaliteter, som er optaget til behandling under ordningen, omfatter boliger, mens de resterende 58% af sagerne omfatter grunde, som anvendes til andre formål. Antal registrerede lokaliteter under Affaldsdepotloven fremgår af Tabel 21.

Tabel 21 Antal registrerede lokaliteter under Affaldsdepotloven

	Antal lokaliteter registreret under Affaldsdepotloven	I % af total
Københavns Kommune	170	3,76%
Frederiksberg Kommune	30	0,66%
Københavns Amt	200	4,42%
Frederiksborg Amt	492	10,88%
Roskilde Amt	275	6,08%
Vestsjællands Amt	373	8,25%
Storstrøms Amt	351	7,77%
Bornholms Amt	59	1,31%
Fyns Amt	483	10,69%
Sønderjyllands Amt	323	7,15%
Ribe Amt	186	4,12%
Vejle Amt	339	7,50%
Ringkøbing Amt	243	5,38%
Århus Amt	342	7,57%
Viborg Amt	191	4,23%
Nordjyllands Amt	463	10,24%
I alt	4.520	100,00%

Kilde: Miljøstyrelsen: Depotrederegørelse om affaldsdepotområdet 1998

Frederiksborg, Nordjylland og Fyns amter har flest registrerede sager ved udgangen af 1998. Dette skal dog ses i lyset af, at kortlægningsarbejdet efter Affaldsdepotloven er længst fremme i disse amter.

Hvis man sammenligner den procentvise fordeling af sager behandlet under Værditabsloven med den procentvise fordeling af lokaliteter registreret under Affaldsdepotloven, ses store forskelle. Storstrøms, Sønderjyllands og Århus amter har alle ca. 350 lokaliteter under Affaldsdepotloven, men amterne har kun fået behandlet få sager under Værditabsordningen. Omvendt har Roskilde, Fyn, Vejle og Nordjyllands amter fået behandlet en større procentdel af sager under Værditabsordningen end andelen af registrerede lokaliteter under Affaldsdepotloven. Ved udgangen af 1998 var der i alt afsluttet eller igangsat 1.409 afværgeforanstaltninger under Affaldsdepotloven.

⁵ De statistiske analyser af sagerne under Værditabsordningen er opgjort efter antallet af matrikler, mens de under Affaldsdepotloven er opgjort efter antallet af lokaliteter. En lokalitet kan omfatte adskillige matrikler.

Resultatet af afværgeforanstaltninger og oprydninger på grunde under Affaldsdepotloven ved udgangen af 1998 fremgår af Tabel 22.

Tabel 22 Resultatet af afværgeforanstaltninger og oprydninger på grunde under Affaldsdepotloven ved udgangen af 1998

Antal registrerede lokaliteter	Lokaliteter med afsluttede eller igangværende afværgeforanstaltninger	Helt eller delvist frigivet	Helt eller delvist afmeldt	Drift	Monitering
4.520	1.409	483	781	257	240

Kilde: Miljøstyrelsen: Depotredøgørelse om affaldsdepotområdet 1998

Note: På hver lokalitet med afsluttede afværgeforanstaltninger kan der afmeldes og/eller frigives flere delarealer, hvorfor antal registreringer under drift, monitering og helt eller delvist frigivet/afmeldt ikke summer til antallet af lokaliteter med afsluttede eller igangværende afværgeforanstaltninger.

Af Tabel 22 ses det, at oprydningerne på lokaliteterne hidtil har resulteret i flere helt eller delvise afmeldinger end helt eller delvise frigivelser af delarealer. Afværgeforanstaltningerne omfatter alle offentligt finansierede og frivillige ordninger (herunder oprydninger under Værditabsordningen).

3.11 Udviklingen i sager behandlet under Oliebranchens Miljøpulje

I dette afsnit skitseres centrale udviklingstendenser for sager behandlet under Oliebranchens Miljøpulje (OM). Man skal være meget varsom med at sammenligne sager under Værditabsordningen direkte med sager under OM, da der er mange aspekter, som adskiller sagerne under de to ordninger. Alligevel vises et par centrale statistikker af sager under OM, da de kan tjene som bedste bud på benchmarking af Værditabsordningen.

Oliebranchens Miljøpulje er stiftet af benzinselskaberne i Danmark i 1992. OM forestår undersøgelser og oprydning på grunde, hvor der tidligere har været detailsalg af benzin. Kommuner og amter kunne frem til 1. april 1999 tilmelde nedlagte detailsalg til ordningen og branchen kunne selv frem til den 31.12.1995 tilmelde detailsalg, som skulle lukkes. Ordningen er finansieret ved, at benzinselskaberne indbetaler et fast ørebeløb (p.t. 5 øre) pr. liter solgt benzin til OM.

Ved udgangen af 1998 var der i alt blevet optaget 1.536 sager til behandling under Oliebranchens Miljøpulje. Ca. 61% af de sager som er optaget til behandling under OM-ordningen omfatter boliger, mens de resterende 39% af sagerne omfatter grunde som anvendes til andre formål. Antal grunde til undersøgelse/oprensning behandlet under OM fremgår af Tabel 23.

Tabel 23 Antal grunde til undersøgelse/oprensning behandlet under OM

År	1993	1994	1995	1996	1997	1998	Total
Antal sager	118	152	193	263	399	411	1536

Kilde: Miljøstyrelsen: Depotredøgørelse om affaldsdepotområdet 1998

Alene i 1998 isoleret blev der optaget 411 sager til behandling, og udgifterne til undersøgelser, afværgeforanstaltninger og monitering beløb sig til 119,5 mio. kr.

De akkumulerede gennemsnitlige oprensningsudgifter har ved udgangen af 1998 været 426.000 kr. til undersøgelse og oprydning på de 1.536 grunde, der

er tilgæet ordningen siden starten i 1993 (kilde: Miljøstyrelsen: Depotredøgørelse om affaldsdepotområdet 1998).

I sammenligning med Værditabsordningen synes sagerne behandlet af OM i gennemsnit at kunne gennemføres til langt lavere omkostninger (det fremgår af Tabel 15, at de gennemsnitlige omkostninger ved forureninger med benzin/olie er ca. 132.000 og 820.000 for henholdsvis undersøgelse og oprydning). Dette skal ses i lyset af, at der på størstedelen af de grunde som tilmeldes OM-ordningen, ikke er gennemført forudgående tekniske undersøgelser. Det betyder, at en række sager kan afsluttes helt uden oprensning, hvis resultatet af en teknisk undersøgelse viser, at grunden ikke er forurenet. Andelen af sager der har krævet oprensninger er ukendt, og en nærmere analyse af sagerne er desværre ikke mulig, da OM i opgørelserne ikke skelner mellem sager, som er afsluttet efter en indledende undersøgelse og sager, som er afsluttet efter oprensning.

På denne baggrund er det ikke muligt at konkludere, at effektiviteten af undersøgelserne og oprydningerne behandlet under Værditabsordningen er dårlige end undersøgelserne/oprydningerne gennemført under OM. Imidlertid er forskellen i omkostningerne mellem de to ordninger så stor, at der synes at være en tendens til, at effektiviteten under OM er højere end under Værditabsordningen. For at kunne konkludere noget endegyldigt er der imidlertid behov for en grundigere analyse.

Tabel 24 Den amtsvise fordeling af sagerne behandlet eller under behandling under OM-ordningen fra 1993 til ultimo 1998

	Antal sager behandlet eller under behandling under OM	1 % af total
Københavns Kommune	48	3,13%
Frederiksberg Kommune	8	0,52%
Københavns Amt	59	3,84%
Frederiksborg Amt	89	5,79%
Roskilde Amt	47	3,06%
Vestsjællands Amt	102	6,64%
Storstrøms Amt	89	5,79%
Bornholms Amt	107	6,97%
Fyns Amt	130	8,46%
Sønderjyllands Amt	87	5,66%
Ribe Amt	120	7,81%
Vejle Amt	76	4,95%
Ringkøbing Amt	114	7,42%
Århus Amt	134	8,72%
Viborg Amt	145	9,44%
Nordjyllands Amt	181	11,78%
Total	1.536	100,00%

Kilde: Miljøstyrelsen: Depotredøgørelse om affaldsdepotområdet 1998.

Den amtsvise fordeling af sagerne behandlet eller under behandling under OM-ordningen fra 1993 til ultimo 1998 fremgår af Tabel 24.

Det fremgår af Tabel 24, at Nordjyllands Amt er det amt, der med 181 sager, svarende til 11,8%, har fået optaget flest sager til behandling under OM. Herefter følger Viborg og Århus amter med henholdsvis 9,4% og 8,7%.

Antallet af sager optaget til behandling under OM-ordningen er forholdsvis ligelig fordelt mellem de 16 amter. Kun Frederiksberg Kommune skiller sig ud i opgørelsen ved at have fået optaget meget få sager til behandling under ordningen.

Det er interessant at konstatere, at hverken Fyns eller Roskilde amter ligger i top 10 over behandlede sager. Under Værditabsordningen har borgere i netop disse to amter fået behandlet signifikant flere sager end borgere i de øvrige amter. Omvendt har Viborg og Århus amter fået optaget mange sager under OM-ordningen, mens de ligger helt i bund i opgørelsen over antal behandlede sager under Værditabsordningen.

Med mindre der gælder helt særlige forhold for amternes jordforureninger, så understreger sammenligningen mellem amternes sager under de to ordninger, at borgerne i amterne synes at benytte mulighederne under Værditabsloven forskelligt.

3.12 Sammenfatning af den statistiske analyse

Ovenfor er forskellige udviklinger søgt afdækket på baggrund af bl.a. statistik fra Miljøstyrelsen og Finansstyrelsen om de sager, der er behandlet med hjemmel i værditabsloven. På baggrund af analysen er det vanskeligt, at drage entydige konklusioner omkring benyttelsen og administrationen af ordningen, hvilket bl.a. er begrundet i det spinkle datamateriale. Der er imidlertid en række tendenser i den statistiske analyse, som bør fremhæves.

- 1 Amternes⁶ prioritering og administration af Værditabsordningen synes at være meget forskellig fra amt til amt. Således er den amtsvise fordeling af sager under Værditabsordningen meget forskellig fra den amtsvise fordeling af registrerede sager under Affaldsdepotloven og antallet af sager optaget til behandling under OM. Dette er *ikke* et bevis på, at administration og information samt holdningen til ordningen er forskellig fra amt til amt, men en indikation. Området vil blive yderligere belyst i arbejdsnotat 4 (Administration af ordningen).
- 2 Den gennemsnitlige behandlingstid⁷ på de afsluttede sager under Værditabsordningen er ligeledes meget forskellig fra amt til amt. Roskilde Amt, hvis borgere benytter Værditabsordningen flittigt, har en behandlingstid for både undersøgelse og oprydning som er kortere end den gennemsnitlige behandlingstid. Et stort antal sager er ikke nødvendigvis ensbetydende med en lang behandlingstid.
- 3 Der er stor forskel fra amt til amt på andelen af oprydninger, som er endt med frigivelse eller afmelding. Den store forskel i andelen fra amt til amt tyder på, at Værditabsordningens lovtekst tolkes og administreres

⁶ Det skal bemærkes, at når der skrives f.eks. "amternes prioritering af " er det på vegne af grundejerne i amtet. Amtet kan som sådan ikke gøre for, at grundejerne i amtet ikke søger om midler under ordningen, men det kan jo skyldes, at borgerne i et amt ikke er særlig godt informeret om ordningen.

⁷ Se note til Tabel 14.

forskelligt i de 16 amter. Det kan dog ikke afvises at forskelle i typen af forureninger fra amt til amt er den primære årsag til forskellen.

- 4 Det kan konstateres at de gennemsnitlige omkostninger per oprydning er væsentlig højere end oprindelig forventet ved loven udarbejdelse, hvor man opererede med et gennemsnitsbeløb i størrelsesordenen 400.000 kr. De faktiske omkostninger til afsluttede sager er i gennemsnit mere end dobbelt så høje.
- 5 De gennemsnitlige omkostninger til oprydning ligger i flere amter på et niveau som er betydeligt over den gennemsnitlige huspris (Vestsjælland, Storstrøm, Bornholm, Ringkøbing og Århus). Endvidere viser en analyse, at der er konkrete sager hvor oprensningsomkostninger langt overstiger den seneste ejendomsvurdering. Miljømyndigheders vurdering af at en oprydning alligevel ville være nødvendig inden for overskuelig fremtid har imidlertid medført at reglen om direkte kompensation ikke har været benyttet.
- 6 Det tilbageførte beløb er siden 1996 steget kraftigt og lå mellem 1997 og 1999 på et niveau omkring 20-25 mio. kr. årligt. Amterne har således en tendens til at overbudgettere de faktiske omkostninger ved oprydninger i forbindelse med den indledende vurdering af sagerne. Amterne overbudgettering er uheldig, da dette medvirker til at bevillingen hurtigere bliver opbrugt, hvilket betyder at flere ansøgninger årligt havner på ventelisten.

4 Boligejere og Værditabsordningen

I dette afsnit skitseres boligejernes holdning til Værditabsordningen. Boligejernes kendskab samt deres holdning til ordningen beskrives ud fra en række interview (24) med berørte boligejere. Boligejerne er udvalgt ud fra den samlede liste af grundejere fra Finansstyrelsen, hvor en række tilfældige adresser er udvalgt inden for Københavns Amt, Roskilde Amt, Frederiksborg Amt, Nordjyllands Amt og Århus Amt.

Spørgeguiden som er brugt til interview af grundejerne fremgår af bilag D.

4.1 Information om ordningen

Knappt halvdelen af de adspurgte grundejere er blevet informeret om Værditabsordningen af deres Amt. Ca. en fjerdedel af de adspurgte grundejere er blevet informeret om Værditabsordningen af deres advokat eller en ejendomsmægler. Øvrige kilde til den indledende oplysning om ordningen fremgår af Tabel 25.

Tabel 25 Kilde til oplysninger om værditabsordningen

Informationskilde	Antal
Amt	11
Advokat	3
Ejendomsmægler	3
Rådgivende ingeniør	1
Kreditforening	1
Kendte i forvejen til VTO	2
Læst i avis	1
Grundejerforening	1
Bekendt	1
Miljøstyrelsens informationskampagne	0

Kilde: Interview med grundejere

I de tilfælde, hvor Amtet har informeret grundejeren om Værditabsordningen, har det typisk været via en pjece, evt. per brev. Grundejere, der bor i områder påvirket af udbredt forurening (f.eks. losseplads, tjære) har typisk deltaget i møde i lokalområdet med Amt, evt. distriktslæge eller lign.

Interviewene med grundejere, som har benyttet sig af Værditabsordningen, viser at der synes at være en stor forskel på hvor godt informerede grundejerne føler sig om ordningen. Informationsniveauet synes således ikke blot at variere med amterne men også med sagsbehandlere i amtet.

I et interview gør en grundejer fra Københavns Amt opmærksom på, at han synes, at informationen fra amtet har været upåklagelig. En anden grundejer pointerer at Københavns Amt har været lidt passive i sagen, mens en tredje mener at der ikke har været informeret nok om ordningen fra amtets side. Han bemærkede således: *Det virkede som om at ordningen var hemmelig, og en grundejer gjorde opmærksom på, at han hele tiden skulle være opsøgende for at få information.*

Billedet fra København Amt med både tilfredshed og utilfredshed med amtets information om ordningen genfindes i de øvrige amter. Således udtrykker én i Nordjyllands Amt tilfredshed med informationsniveauet og én utilfredshed.

En grundejer i Roskilde Amt bemærkede, at han altid skulle rykke amtet for svar, men var i øvrigt tilfreds med informationen. En anden udbad sig generelt et bedre informationsniveau fra amtet.

Århus Amt sendte meget information, dog forstod grundejeren ikke al den information/materiale der bliver fremsendt. Han kunne dog altid ringe til amtet og stille spørgsmål, og han havde en oplevelse af, at det var "Rigtige Miljøfolk" ved amtet. En anden grundejer i Århus Amt bemærkede, at han ikke følte at amtet gør tilstrækkelig "reklame" for ordningen. En tredje grundejer i Århus Amt var ikke tilfreds med informationen fra amtet, som han mente var misinformerende (svaret afhang af personen de fik fat i). Desuden var kommunikationen med amtet en meget langsommelig proces, hvor han skulle plage om svar.

Grundejerne blev bedt om at betegne det generelle informationsniveau fra myndighederne, herunder måden de er informeret på, samt hvordan de mener ordningen administreres generelt. Deres bedømmelser er beskrevet i arbejdsnotat 4 (Administration af ordningen).

Hvis der skal konkluderes noget generelt ud fra grundejerens udsagn, må det være, at man generelt føler sig tilstrækkelig informeret om ordningen fra amtets/statens side, om end der er grundejere som føler at amterne ikke gør nok opmærksom på ordningen.

4.2 Holdningen til ordningen hos grundejerne

I interviewene med grundejere, som har fået deres grunde oprenset under Værditabsordningen, synes den generelle holdning at være, at man er tilfreds med ordningen. Det fleste udtrykker tilfredshed og taknemmelighed over at staten har finansieret en oprydning og mener desuden, at ordningen skal videreføres med henblik på at kompensere andre boligejere som uforvarende er kommet i en tilsvarende situation. Grundejerne undlader imidlertid ikke at bemærke, at ordningen er forbundet med betydelige omkostninger for det offentlige, men holdningen er, at samfundet bør ofre disse ressourcer på problemet.

En grundejer udtrykte det således: "*Ordningen skal videreføres så længe der er så mange affaldsdepoter og så mange mennesker bliver overrasket med forurening på deres grund*".

Nogle grundejere udtrykker dog en hvis grad af utilfredshed med ordningen. Eksempelvis bemærkede en grundejer i Københavns Amt, at han ikke følte at han havde fået noget (nok?) ud af ordningen. Grunden blev ved oprydningen blot oprenset til frigivelse, og som følge deraf fik de deres egenbetaling tilbage. Grundejeren føler at amtet har været for passiv og at grunden ikke er blevet tilstrækkelig grundigt oprenset, specielt set i lyset af, at det er kommunen som i sin tid forurenede grunden (en tidligere losseplads). En anden grundejer også i Københavns Amt, som selv fandt og anmeldte forureningen til amtet, gør opmærksom på at han efter oprensningen af grunden ikke føler sig tilstrækkelig kompenseret, ligesom han mener at ventetiden på at komme til var for lang.

Endelig udtrykker en række grundejere utilfredshed med, at sagsbehandlingen tager meget lang tid og at informationerne fra amtet om oprensningsprocessen ikke altid er fyldestgørende.

En enkelt grundejer mener ikke, at der er grundlag for at føre ordningen i dens nuværende form videre, da det er forbundet med alt for store omkostninger for det offentlige.

5 Opsummerende konklusioner om ordningen

Nedenfor opsummeres de vigtigste af de konklusioner omkring Værditabsordningen som dette arbejdsnotat har afdækket.

Den statistiske analyse indikerer at administration af ordningen har været forskellig fra amt til amt, hvilket bl.a. synes at have resulteret i at borgere i visse amter har benyttet ordningen meget mere flittigt end andre. Dette kan evt. bero på at oplysningen om ordningen har været bedre i nogle amter frem for andre. Nogle amter, som har mange registrerede affaldsdepoter, har stort set ikke haft ansøgninger og disponeringer af midler under ordningen, mens det omvendte også gør sig gældende.

Under karakteristikken af Værditabsordningen blev det konstateret, at det er vanskeligt præcist at fortolke til hvilket niveau, det er sigtet med loven, at ejendomme skal oprensnes til. Denne uklarhed synes at være afspejlet i administrationen af loven, hvor der er stor forskel på amternes andel af sager, som bliver oprenset til henholdsvis afmelding og frigivelse. Til gengæld viser den statistiske analyse endvidere, at forureningstypen synes at have en stor indflydelse på, om der sker en afmelding eller ej. Det kan tyde på, at amterne lægger stor vægt på formuleringen i bemærkningerne til lovforslaget som siger, at det er hensigten med loven, at oprydningen af en forurenede grund blot skal ske til et niveau der er miljø- og sundhedsmæssig forsvarligt (ikke nødvendigvis til afmelding).

De bevilligede midler til oprensning under ordningen synes ikke at have været helt tilstrækkelige, da der de sidste par år har været ansøgninger til disponering af midler som ikke er imødekommet. Det kan med andre ord konstateres, at der ved afslutningen af enkelte regnskabsår har været venteliste. Problemet med utilstrækkelige midler skal desuden ses i lyset af, at amterne har haft en tendens til at overbudgettere de faktiske omkostninger ved oprydninger i forbindelse med den indledende vurdering af sagerne. Dette medvirkede til, at bevillingen blev hurtigere opbrugt og øgede ventelisten de første år.

Det kan derimod konstateres, at forøgelsen og fremskyndelsen af den offentlige oprensning af de forurenede grunde i hvert fald er delvist lykkedes. Det er godt nok ikke blevet til 150 årlige oprensninger som var indikatoren på succes, men set i lyset af at de bevilligede midler er blevet opbrugt de fleste år, så er der sket mange oprensninger. En række grunde er således blevet oprenset til afmelding/frigivelse, hurtigere end det ellers ville være muligt under Affaldsdepotloven.

1 Logical Framework Matrix

Beskrivelse	Indikatorer	Påvisningsinstrumenter	Forudsætninger
<p>Langsigtede målsætning</p> <p>At bidrage til at opnå et stabilt ejendomsmarked, hvor oprensede forurenede ejendomme kan sælges og belånes på rimelige vilkår.</p>	<p>Indikatorer for realisering af langsigtede målsætning</p> <p>Boligejere, hvis grunde er blevet opryddet, er i stand til at afhænde tidligere forurenede grunde uden væsentligt tab.</p> <p>Boligejere, hvis grunde er opryddet, kan belåne deres bolig og grund på almindelige markedsvilkår.</p>	<p>Påvisningsinstrumenter for den Langsigtede målsætning</p> <p>Spørgeskema og interviews med ejendomsmæglere, vurderingsråd og realkreditinstitutter om tidligere forurenede grunde/ejendomme kan omsættes.</p> <p>Spørgeskema og interviews med boligejere om tidligere forurenede grunde/ejendomme kan omsættes.</p>	<p>Direkte til langsigtede målsætning</p>
<p>Direkte målsætning</p> <p>At hjælpe boligejere, der uforvarende har erhvervet en forurenede ejendom, ved at løse eller afhjælpe de miljømæssige problemer, der er årsag til værditabet for boligejerne.</p>	<p>Indikatorer for realisering af den Direkte målsætning</p> <p>Handelspris før og efter oprensning ift. omkringliggende og tilsvarende ejendomme.</p> <p>Offentlig grundvurdering før og efter oprensning ift. omkringliggende og tilsvarende ejendomme.</p> <p>Belåningsmuligheder på normale vilkår.</p>	<p>Påvisningsinstrumenter for den Direkte målsætning</p> <p>Beregninger pba. data fra Danmarks Statistik eller de lokale tinglysningskontorer</p> <p>Spørgeskema og interviews med ejendomsmæglere, vurderingsråd og realkreditinstitutter om husenes/grundenes omsættelighed.</p> <p>Spørgeskema og interviews med boligejere af grunde oprenset under ordningen om husenes/grundenes kan handles og belånes på normale vilkår.</p>	<p>Output til Direkte målsætning</p> <p>- At tidligere forurenede grunde handles</p>

Beskrivelse	Indikatorer	Påvisningsinstrumenter	Forudsætninger
<p>Output/Resultat af værditabsordningens aktivitetsindsats</p> <p>Forøgelse og fremskyndelse af den offentlige oprensning af forurenede grunde.</p> <p>Forurenede grunde, der anvendes til helårsbeboelse, er vurderet og evt. oprenset til afmelding/frigivelse, hurtigere end hvad der er muligt i henhold til Affaldsdepotloven.</p> <p>Ejere af forurenede grunde, vurderingsråd, realkreditinstitutter og ejendomsmæglere er orienteret om værditabsordningen.</p> <p>Risikovurdering foretaget af forurenede grunde.</p> <p>Erklæring fra Amter om uproblematisk restforurening</p>	<p>Indikatorer for resultater af aktivitetsindsats</p> <p>Antallet af årlige oprensninger (Anslået mål: 150 oprensninger på årsbasis i en 15-års periode).</p> <p>Ejere af forurenede grunde, vurderingsråd, realkreditinstitutter og ejendomsmæglere er bekendt med værditabsordningen.</p> <p>Antallet af risiko vurderinger (Anslået mål: mindst 150 risiko vurderinger på årsbasis i en 15-års periode).</p> <p>Antallet af erklæringer fra Amter om restforureningens betydning.</p>	<p>Påvisningsinstrumenter for resultater af aktivitetsindsats</p> <p>Finansstyrelsens materiale og statistik.</p>	<p>Aktiviteter til resultater af arbejds/aktivitetsindsats</p> <p>Amterne/MST administrativt er i stand til at administrere ordningen som fastlagt i loven og på kvalificeret vis gennemføre de krævede aktiviteter.</p> <p>Der eksisterer boligejere der givet en viden om ordningens eksistens er interesserede i at ansøge om tilskud.</p>
<p>Aktiviteter</p> <p>Aktivitet 1. Information om ordningen</p> <p>Formidling af information fra de administrative myndigheder (amter og miljøstyrelse) til boligejere af forurenede grunde om ordningen;</p> <p>Formidling af information fra de administrative myndigheder (amter og miljøstyrelse) til vurderingsråd, realkredit institutter samt ejendomsmæglere om værditabsordningen.</p> <p>Formidling af information fra de administrative myndigheder (amter og miljøstyrelse) til vurderingsråd, realkredit institutter samt ejendomsmæglere af en given forurening/restforurenings indflydelse på boliganvendelse.</p>	<p>Indikatorer for aktiviteter's gennemførelse og kvalitet</p> <p>Informationsmateriale udarbejdet.</p> <p>Orientering af grundejere om ordningen ved registrering af grunden som affaldsdepot hhv. nyere forurening foretaget.</p> <p>Orientering af vurderingsråd, realkredit institutter samt ejendomsmæglere af en given forurening/restforurenings indflydelse på boliganvendelse foretaget.</p> <p>Aktiviteter hvad angår general samt målrettet informationsudbredelse og evaluering gennemført.</p>	<p>Påvisningsinstrumenter for aktiviteter's gennemførelse og kvalitet</p> <p>Information fra ansøgere og tilskudsmodtagere via spørgeskemaundersøgelse og interview.</p> <p>Interview af vurderingsråd, realkreditinstitutter og ejendomsmæglere.</p> <p>Interview af amter, MST, AVJ og ARF.</p> <p>Informations materiale udarbejdet om ordningen.</p>	<p>At ordningen er tilpasset det administrative system.</p>

Beskrivelse	Indikatorer	Påvisningsinstrumenter	Forudsætninger
<p>Aktivitet 2. Sagsbehandling, herunder: Rådgivning af og sparring med ansøgere m.h.p. udarbejdelse af tilskudsansøgninger. (Oprindelig forventet mål: der modtages mindst 165 ansøgninger på årsbasis). Vurdering af ansøgninger (Oprindelig forventet niveau: amter/MST vurderer og prioriterer mindst 165 ansøgninger om året). Udarbejdelse af indstillinger fra amter til Miljøstyrelsen (Oprindelig forventet niveau: amter/MST godkender og indstiller mindst 165 ansøgninger om året til oprensning). Administration af egenbetalinger, udbetalinger og tilbagebetalinger. Administration i forbindelse med oprydning. (Indgåelse af kontrakt med rådgivere og entreprenører der varetager oprydningen). Erklæring fra Amter om restforureningens karakter. Afmelding/frigivelse af tidligere forurenede grunde (Anslået mål: Afmelding/frigivelse af årligt 165 tidligere forurenede grunde).</p>	<p>Dialog mellem grundejere og myndigheder etableret. Ansøgere informeret og rådgivet. Antallet af vurderinger og prioriteringer foretaget af amterne/MST. Antallet af godkendelser og indstillinger af ansøgninger foretaget af amterne/MST. Administrationens tilrettelæggelse og sagsbehandlingstid (35 mandage i amter pr sag og 10.5 mandage i staten) Antallet af afsluttede sager pr. år Indbetalt egenbetaling. Indgåelse af kontrakter med rådgivere og entreprenører Afmelding/frigivelse af tidligere forurenede grunde. Kendskab til ordningen blandt støtteværdige boligejere Godkendte, henlagte og afslåede ansøgninger forefindes. Ansøgere modtaget tilskud.</p>	<p>Data for faktisk gennemført sagsbehandling. Retningslinier for ansøgningsvurdering er udarbejdet. Data over sagsbehandlingstid. Interview med amter, ARF, AVJ og MST. Der foretages tillige konkret sagsgennemgang. Information fra ansøgere og tilskudsmodtagere via spørgeskemaundersøgelse og interview.</p>	

Beskrivelse	Indikatorer	Påvisningsinstrumenter	Forudsætninger
<p>Aktivitet 3. Oprensning af forurenede grunde:</p> <p>Gennemførelse af undersøgelser af forureningstilstanden (Oprindelig forventet niveau: gennemsnitlig 165 undersøgelser gennemført pr år).</p> <p>Gennemførelse af risikovurderinger (Oprindelig forventet niveau: gennemsnitlig 165 risikovurderinger på hhv. arealanvendelse, indeklime og grundvand er gennemført).</p> <p>Oprensning af forurenede grunde. (Oprindelig forventet niveau: Amter afslutter gennemsnitligt ca. 165 sager per år).</p>	<p>Antallet af undersøgelser pr år.</p> <p>Antallet af risikovurderinger pr år</p> <p>Antallet af oprydninger pr år.</p>	<p>Finansstyrelsen</p> <p>ROKA (MST)</p> <p>Interview med amterne</p> <p>Sagsgennemgang</p>	
<p>Inputs</p> <p>Årlige finanslovsbevillinger til oprensning af forurenede grunde (75 mio. kr. over 15 år til oprensning af ca. 2.200 +275 grunde); Max 40.000 kr. egenbetaling fra boligejere af forurenede grunde.</p>	<p>Indikatorer for inputs</p> <p>Budget 1993-99: 198.15 mio. kr.</p> <p>Dokumenteret egenbetaling</p>	<p>Påvisningsinstrumenter for inputs</p> <p>- Finansloven</p> <p>- Finansstyrelsens konto</p>	

1 Den regionale fordeling af tilskud, disponeringer

Table 1 Den amtsvise fordeling af disponerede midler under Værditabsordningen for årene 1994-1999 isoleret

	Antal imødeks. ans. om midler til undersøgelse	Disponeret til undersøgelse	Antal imødeks. ans. om midler til oprydninger	Disponeret til oprydninger	Disponeret i alt	% af midler	% af imk. ans.
1994							
Københavns Kommune	1	72.500	-	-	72.500	0,4%	2,4%
Frederiksberg Kommune	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Københavns Amt	1	54.750	1	43.750	98.500	0,6%	4,9%
Frederiksborg Amt	-	-	1	1.000.000	1.000.000	5,8%	2,4%
Roskilde Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Vestsjællands Amt	3	168.788	2	825.000	993.788	5,8%	12,2%
Storstrøms Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Bornholms Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Fvns Amt	10	4.650.000	3	3.150.000	7.800.000	45,3%	31,7%
Sønderjyllands Amt	2	215.736	1	650.000	865.736	5,0%	7,3%
Ribe Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Veile Amt	5	476.249	4	2.743.932	3.220.181	18,7%	22,0%
Ringkøbing Amt	1	162.036	1	2.125.000	2.287.036	13,3%	4,9%
Århus Amt	2	368.750	1	287.500	656.250	3,8%	7,3%
Viborg Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Nordjyllands Amt	2	241.250	-	-	241.250	1,4%	4,9%
Total	27	6.410.058	14	10.825.182	17.235.240	100,0%	100,0%
1995							
Københavns Kommune	1	55.000	2	2.244.306	2.299.306	8,6%	3,8%
Frederiksberg Kommune	3	325.000	-	-	325.000	1,2%	3,8%
Københavns Amt	1	(54.750)	1	(43.750)	(98.500)	-0,4%	2,6%
Frederiksborg Amt	1	350.000	1	(115.604)	234.396	0,9%	2,6%
Roskilde Amt	1	151.250	-	-	151.250	0,6%	1,3%
Vestsjællands Amt	9	500.675	-	-	500.675	1,9%	11,5%
Storstrøms Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Bornholms Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Fvns Amt	14	4.006.297	5	3.188.906	7.195.203	26,9%	24,4%
Sønderjyllands Amt	1	70.000	2	1.239.618	1.309.618	4,9%	3,8%
Ribe Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Veile Amt	9	1.005.763	8	4.397.334	5.403.096	20,2%	21,8%
Ringkøbing Amt	4	177.413	3	1.808.791	1.986.203	7,4%	9,0%
Århus Amt	3	323.103	4	5.632.859	5.955.962	22,3%	9,0%
Viborg Amt	-	-	1	260.000	260.000	1,0%	1,3%
Nordjyllands Amt	2	(83.322)	2	1.265.281	1.181.959	4,4%	5,1%
Total	49	6.826.428	29	19.877.741	26.704.169	100,0%	100,0%
1996							
Københavns Kommune	1	19.483	2	1.493.968	1.513.451	3,4%	2,7%
Frederiksberg Kommune	-	-	1	2.875.000	2.875.000	6,4%	0,9%
Københavns Amt	2	130.000	19	6.556.250	6.686.250	14,9%	18,6%
Frederiksborg Amt	2	130.000	1	250.000	380.000	0,8%	2,7%
Roskilde Amt	10	378.034	10	2.401.428	2.779.462	6,2%	17,7%
Vestsjællands Amt	13	854.114	5	4.048.750	4.902.864	10,9%	15,9%
Storstrøms Amt	1	117.763	-	-	117.763	0,3%	0,9%
Bornholms Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Fvns Amt	12	5.000.000	8	9.565.000	14.565.000	32,5%	17,7%
Sønderjyllands Amt	-	-	1	762.500	762.500	1,7%	0,9%
Ribe Amt	1	71.250	1	188.750	260.000	0,6%	1,8%
Veile Amt	4	413.788	7	4.718.650	5.132.438	11,5%	9,7%
Ringkøbing Amt	3	166.250	2	1.795.000	1.961.250	4,4%	4,4%
Århus Amt	1	10.000	1	718.000	728.000	1,6%	1,8%
Viborg Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Nordjyllands Amt	2	228.750	3	1.893.926	2.122.676	4,7%	4,4%
Total	52	7.519.431	61	37.267.222	44.786.653	100,0%	100,0%

Kilde: Finansstyrelsen

	Antal imødeks. ans. om midler til undersøgelse	Disponeret til undersøgelser	Antal imødeks. ans. om midler til oprydninger	Disponeret til oprydninger	Disponeret i alt	% af midler	% af imk. ans.
1997							
Københavns Kommune	1	67.500	1	59.000	126.500	0,1%	1,3%
Frederiksberg Kommune	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Københavns Amt	1	100.000	26	17.709.575	17.809.575	16,2%	18,1%
Frederiksborg Amt	3	540.000	3	2.900.000	3.440.000	3,1%	4,0%
Roskilde Amt	5	755.826	9	6.222.957	6.978.783	6,4%	9,4%
Vestsjællands Amt	6	850.125	15	19.465.855	20.315.980	18,5%	14,1%
Storstrøms Amt	4	209.570	6	6.082.375	6.291.945	5,7%	6,7%
Bornholms Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Fvns Amt	14	4.100.000	22	37.670.000	41.770.000	38,0%	24,2%
Sønderjyllands Amt	3	274.375	4	2.687.500	2.961.875	2,7%	4,7%
Ribe Amt	-	-	1	446.024	446.024	0,4%	0,7%
Veile Amt	3	279.250	8	2.813.547	3.092.797	2,8%	7,4%
Ringkøbing Amt	-	-	2	2.014.053	2.014.053	1,8%	1,3%
Århus Amt	2	296.500	2	3.125.000	3.421.500	3,1%	2,7%
Viborg Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Nordjyllands Amt	4	525.375	4	645.675	1.171.050	1,1%	5,4%
Total	46	7.998.521	103	101.841.559	109.840.080	100,0%	100,0%
1998							
Københavns Kommune	-	-	1	383.500	383.500	0,6%	0,8%
Frederiksberg Kommune	1	17.728	1	1.250.000	1.267.728	1,9%	1,6%
Københavns Amt	-	-	19	1.457.870	1.457.870	2,2%	14,7%
Frederiksborg Amt	7	546.000	4	5.375.000	5.921.000	8,8%	8,5%
Roskilde Amt	13	2.399.646	10	25.039.425	27.439.071	40,7%	17,8%
Vestsjællands Amt	-	-	9	1.959.037	1.959.037	2,9%	7,0%
Storstrøms Amt	-	-	5	1.449.402	1.449.402	2,2%	3,9%
Bornholms Amt	-	-	1	1.063.750	1.063.750	1,6%	0,8%
Fvns Amt	5	1.050.000	12	12.475.000	13.525.000	20,1%	13,2%
Sønderjyllands Amt	4	130.674	4	4.037.500	4.168.174	6,2%	6,2%
Ribe Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Veile Amt	3	282.861	4	1.020.570	1.303.430	1,9%	5,4%
Ringkøbing Amt	2	480.000	2	2.812.500	3.292.500	4,9%	3,1%
Århus Amt	2	258.251	1	1.000.000	1.258.251	1,9%	2,3%
Viborg Amt	-	-	1	876.250	876.250	1,3%	0,8%
Nordjyllands Amt	14	1.317.487	4	711.123	2.028.610	3,0%	14,0%
Total	51	6.482.647	78	60.910.927	67.393.573	100,0%	100,0%
1999							
Københavns Kommune	-	-	1	152.800	152.800	0,3%	0,9%
Frederiksberg Kommune	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Københavns Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Frederiksborg Amt	2	215.000	1	500.000	715.000	1,2%	2,8%
Roskilde Amt	7	385.369	20	23.028.549	23.413.918	38,7%	24,8%
Vestsjællands Amt	-	-	4	2.637.500	2.637.500	4,4%	3,7%
Storstrøms Amt	-	-	2	3.025.086	3.025.086	5,0%	1,8%
Bornholms Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Fvns Amt	18	4.371.142	16	9.587.105	13.958.247	23,1%	31,2%
Sønderjyllands Amt	-	-	1	400.000	400.000	0,7%	0,9%
Ribe Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Veile Amt	4	497.188	2	1.338.750	1.835.938	3,0%	5,5%
Ringkøbing Amt	2	381.738	-	-	381.738	0,6%	1,8%
Århus Amt	-	-	1	306.123	306.123	0,5%	0,9%
Viborg Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Nordjyllands Amt	15	1.349.956	13	12.343.750	13.693.706	22,6%	25,7%
Total	48	7.200.392	61	53.319.662	60.520.054	100,0%	100,0%

Kilde: Finansstyrelsen

1 Den regionale fordeling af tilskud, udbetalinger

Tabel 1 Den amtsvise fordeling af udbetalte midler under Værditabsordningen for årene 1994-1999 isoleret

1994	Antal sager med udbetaling(er) til undersøgelser	Udbetalt til undersøgelser	Antal sager med udbetaling(er) til oprydninger	Udbetalt til oprydninger	Udbetalt i alt	% af midler	% af udb.
Københavns Kommune	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Frederiksberg Kommune	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Københavns Amt	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Frederiksborg Amt	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Roskilde Amt	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Vestsjællands Amt	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Storstrøms Amt	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Bornholms Amt	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Fvns Amt	2	354.993	-	-	354.993	36.1%	25.0%
Sønderjyllands Amt	2	177.677	-	-	177.677	18.1%	25.0%
Ribe Amt	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Veile Amt	3	248.119	-	-	248.119	25.2%	37.5%
Ringkøbing Amt	1	201.949	-	-	201.949	20.5%	12.5%
Århus Amt	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Viborg Amt	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Nordjyllands Amt	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Total	8	982.738	-	-	982.738	100.0%	100.0%
1995	Antal sager med udbetaling(er) til undersøgelser	Udbetalt til undersøgelser	Antal sager med udbetaling(er) til oprydninger	Udbetalt til oprydninger	Udbetalt i alt	% af midler	% af udb.
Københavns Kommune	1	146.983	1	258.672	405.655	3.7%	7.7%
Frederiksberg Kommune	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Københavns Amt	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Frederiksborg Amt	-	-	1	884.396	884.396	8.1%	3.8%
Roskilde Amt	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Vestsjællands Amt	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Storstrøms Amt	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Bornholms Amt	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Fvns Amt	8	2.777.584	1	1.023.906	3.801.489	34.9%	34.6%
Sønderjyllands Amt	1	37.117	1	639.618	676.736	6.2%	7.7%
Ribe Amt	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Veile Amt	2	241.557	4	2.409.878	2.651.435	24.3%	23.1%
Ringkøbing Amt	-	-	1	1.749.416	1.749.416	16.1%	3.8%
Århus Amt	2	285.603	1	283.309	568.912	5.2%	11.5%
Viborg Amt	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Nordjyllands Amt	2	157.928	-	-	157.928	1.4%	7.7%
Total	16	3.646.772	10	7.249.194	10.895.966	100.0%	100.0%
1996	Antal sager med udbetaling(er) til undersøgelser	Udbetalt til undersøgelser	Antal sager med udbetaling(er) til oprydninger	Udbetalt til oprydninger	Udbetalt i alt	% af midler	% af udb.
Københavns Kommune	-	-	1	770.198	770.198	3.0%	1.2%
Frederiksberg Kommune	3	253.100	-	-	253.100	1.0%	3.5%
Københavns Amt	2	83.123	-	-	83.123	0.3%	2.4%
Frederiksborg Amt	3	438.057	-	-	438.057	1.7%	3.5%
Roskilde Amt	11	413.831	-	-	413.831	1.6%	12.9%
Vestsjællands Amt	11	705.322	3	1.281.562	1.986.885	7.8%	16.5%
Storstrøms Amt	1	116.740	-	-	116.740	0.5%	1.2%
Bornholms Amt	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Fvns Amt	8	1.715.807	6	3.666.902	5.382.709	21.1%	16.5%
Sønderjyllands Amt	1	58.339	-	-	58.339	0.2%	1.2%
Ribe Amt	-	-	-	-	-	0.0%	0.0%
Veile Amt	7	1.322.418	8	4.064.395	5.386.813	21.1%	17.6%
Ringkøbing Amt	5	235.000	4	2.691.628	2.926.628	11.5%	10.6%
Århus Amt	2	333.744	4	5.852.741	6.186.486	24.2%	7.1%
Viborg Amt	-	-	1	239.035	239.035	0.9%	1.2%
Nordjyllands Amt	2	218.553	2	1.098.400	1.316.953	5.2%	4.7%
Total	56	5.894.034	29	19.664.862	25.558.897	100.0%	100.0%

Kilde: Finansstyrelsen

1 Spørgeguide, grundejere

Delanalyse 2: Ordningens virkning på boligernes værditab
(Til grundejere, der har deltaget i ordningen)

- 1 Da du/I købte ejendommen, var du da klar over at den var forurenet?
(Hvis nej gå direkte til 2)
 - 1.1 Hvilken forurening er der på grunden?
 - 1.2 Hvilke(n) betænkelighed(er) var størst, da I købte den forurenede grund ?
 - 1.3 Var der forskel i handelsprisen på Jeres bolig som har en forurenet grund sammenlignet med en bolig af tilsvarende karakter et andet sted i lokalområdet?
 - a) Hvad var forskellen efter din mening ca. i kr. _____ og procentuelt? _____?
 - 1.4 Følte du/I jer i stand til at vurdere "omkostningen" ved en given forurening? (Gå nu direkte til 2.4)
- 2 Da du/I blev klar over, at din ejendom var forurenet, hvilke overvejelser gjorde du/I jer da ?
 - 2.1 Hvilke(n) betænkelighed(er) var størst, da I opdagede, at I ejede en forurenet grund ?
 - Lang ventetid på en oprensning betalt af det offentlige
 - Svært omsættelig ejendom
 - Værditab som en følge af forurening
 - Miljø og sundhed
 - Andet
 - 2.2 Hvilken forurening er der på grunden?
 - 2.3 Er grunden blevet registreret som affaldsdepot, mens du har været grundejer? (hvornår?)
 - 2.4 Oprindelig købspris, købsår, m², og huset alder. Bare cirka tal. De skal ikke lede efter rigtige tal.

Købspris _____
Købsår _____
Størrelse _____ m²

Husets opførelsesår _____

2.5 Nuværende (anslået) salgspris _____ kr.
VIGTIGT. pres dem til en vurdering.

2.6 Er der foretaget væsentlige forbedringer siden erhvervelsen? Hvis ja, ca. størrelsesorden _____ kr.

2.7 Hvis I har villet/kunnet sælge ejendommen efter at forureningen på jeres grund blev opdaget, ville prisen så være en anden sammenlignet med en bolig uden en forurenede grund af tilsvarende karakter et andet sted i lokalområdet?

a) Hvad udgør forskellen i kr. og/eller procent?

2.8 Har fundet af forurening indvirket på den offentlige ejendomsvurdering?

Hvis ja, hvor mange procent reduktion eller beløb _____ %
_____ kr.

2.9 Hvad vil en *oprensning* af den forurenede grund og en heraf følgende afmelding som affaldsdepot betyde for handelsværdien af boligen?

lig med handelsværdien som var grunden ikke forurenede *eller* hvor mange % under _____ %

Vil det være uden økonomisk betydning for jer hvis ejendommen var blevet

- frigivet, dvs. med en tinglyst deklaration om forurening i forhold til
- afmeldt, dvs. ingen bemærkninger i Tingbogen ?

Er forureningen blevet oprenset ?

Hvis ja: 1) Hvornår? (år) 2) Hvordan? (opgravning eller andet)
Hvis nej: slut på delanalyse 2.

Mener du, at oprensningen har indflydelse på handelsværdien af ejendommen? (dvs. den pris I - ved et salg før hhv. efter den gennemførte oprensning - ville kunne få for ejendommen)

Har den gennemførte oprensning af forureningen indvirket direkte på den offentlige ejendomsvurdering?

Hvis ja, hvor meget _____ % og/eller i tal
_____ kr.

(dvs. er ejendomsvurderingen steget henholdsvis faldet, som en følge af, at der er gennemført en oprensning. Hvis det er muligt skal den almindelige stigning i ejendomsvurderingerne derfor ikke medregnes her).

Var grunden før oprensningen registreret som affaldsdepot ? Hvis JA gå da til 3.4. Hvis NEJ gå da til 3.6.

Er grunden efter oprensningen blevet

- Frigivet til en bestemt anvendelse (dvs. er der fortsat en tinglysning på ejendommen, der vedrører forhold omkring forureningen såsom anvendelsesrestriktioner eller lignende) eller
- Er ejendommen efter oprensningen blevet afmeldt som affaldsdepot (dvs. er en tinglysning på ejendommen, der vedrører forureningen blevet slettet og ejendommen dermed kan disponeres frit)

Vurderer du at det vil gøre en forskel på ejendommens handelsværdi, om grunden er frigivet eller afmeldt ? Hvis ja, I hvilken retning hvis ejendommen blev frigivet i forhold til afmeldt ? Kan det kvantificeres?

Har ejendommen været forsøgt solgt inden oprensning ? Hvis nej: Var det fordi det var svært pga. forurening ?

Hvis ja, hvornår og til hvilken pris: _____ år og _____ kr.

Har ejendommen været solgt eller forsøgt solgt efter oprensning ?

Hvis ja: Har du/I afventet oprensningen inden salg/forsøg på salg ?
Hvornår og til hvilken pris: _____ år og _____ kr.

Er det din vurdering, at prisen på Jeres oprensede ejendom i en salgssituation vil være den samme som en ejendom der aldrig har været forurennet ?

Hvis nej - hvor meget mindre _____ %

Er det din vurdering, at den offentlige ejendomsvurdering for Jeres oprensede ejendom i en salgssituation vil være den samme som en ejendom, der aldrig har været forurennet ?

Er det din vurdering at belåningsmulighederne (i et realkreditinstitut) for Jeres oprensede ejendom i en salgssituation vil være den samme som en ejendom, der aldrig har været forurennet ?

Har oprensningen konkret ændret på belåningsmulighederne i realkreditinstitutterne ?

	Antal sager med udbetaling(er) til undersøgelser	Udbetalt til undersøgelser	Antal sager med udbetaling(er) til oprydninger	Udbetalt til oprydninger	Udbetalt i alt	% af midler	% af udb.
1997							
Københavns Kommune	1	36.781	2	1.588.097	1.624.879	5,2%	3,7%
Frederiksberg Kommune	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Københavns Amt	-	-	3	1.380.445	1.380.445	4,4%	3,7%
Frederiksborg Amt	1	57.826	-	-	57.826	0,2%	1,2%
Roskilde Amt	1	89.127	10	5.278.752	5.367.880	17,1%	13,6%
Vestsjællands Amt	9	965.702	15	7.249.000	8.214.702	26,1%	29,6%
Storstrøms Amt	4	203.106	2	2.766.391	2.969.497	9,4%	7,4%
Bornholms Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Fvns Amt	13	4.661.913	5	1.848.221	6.510.134	20,7%	22,2%
Sønderjyllands Amt	1	147.871	3	1.563.093	1.710.964	5,4%	4,9%
Ribe Amt	-	-	1	634.774	634.774	2,0%	1,2%
Veile Amt	2	67.250	2	1.216.803	1.284.053	4,1%	4,9%
Ringkøbing Amt	-	-	1	675.655	675.655	2,1%	1,2%
Århus Amt	1	233.988	-	-	233.988	0,7%	1,2%
Viborg Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Nordjyllands Amt	2	208.614	2	579.966	788.580	2,5%	4,9%
Total	35	6.672.179	46	24.781.197	31.453.376	100,0%	100,0%
1998							
Københavns Kommune	-	-	3	1.308.417	1.308.417	2,8%	2,7%
Frederiksberg Kommune	1	17.728	-	-	17.728	0,0%	0,9%
Københavns Amt	-	-	19	6.369.410	6.369.410	13,7%	17,3%
Frederiksborg Amt	6	689.986	4	3.920.124	4.610.110	9,9%	9,1%
Roskilde Amt	4	627.601	11	2.225.007	2.852.608	6,1%	13,6%
Vestsjællands Amt	-	-	12	4.754.040	4.754.040	10,2%	10,9%
Storstrøms Amt	-	-	5	2.697.391	2.697.391	5,8%	4,5%
Bornholms Amt	-	-	1	826.792	826.792	1,8%	0,9%
Fvns Amt	12	2.789.675	13	13.082.923	15.872.598	34,1%	22,7%
Sønderjyllands Amt	3	109.584	-	-	109.584	0,2%	2,7%
Ribe Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Veile Amt	2	205.311	3	1.310.176	1.515.487	3,3%	4,5%
Ringkøbing Amt	-	-	1	278.979	278.979	0,6%	0,9%
Århus Amt	1	70.751	2	3.527.619	3.598.370	7,7%	2,7%
Viborg Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Nordjyllands Amt	2	259.289	5	1.473.514	1.732.803	3,7%	6,4%
Total	31	4.769.926	79	41.774.393	46.544.319	100,0%	100,0%
1999							
Københavns Kommune	-	-	1	152.800	152.800	0,3%	0,7%
Frederiksberg Kommune	-	-	1	707.986	707.986	1,4%	0,7%
Københavns Amt	-	-	25	8.377.098	8.377.098	16,1%	18,4%
Frederiksborg Amt	3	246.631	4	2.146.007	2.392.638	4,6%	5,1%
Roskilde Amt	13	2.187.582	12	16.378.832	18.566.413	35,7%	18,4%
Vestsjællands Amt	1	7.554	17	5.089.568	5.097.123	9,8%	13,2%
Storstrøms Amt	-	-	2	859.618	859.618	1,7%	1,5%
Bornholms Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Fvns Amt	8	1.031.036	13	6.859.953	7.890.989	15,2%	15,4%
Sønderjyllands Amt	2	88.217	5	3.096.770	3.184.987	6,1%	5,1%
Ribe Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Veile Amt	4	350.852	5	1.419.599	1.770.451	3,4%	6,6%
Ringkøbing Amt	3	454.830	-	-	454.830	0,9%	2,2%
Århus Amt	1	203.783	1	306.123	509.906	1,0%	1,5%
Viborg Amt	-	-	-	-	-	0,0%	0,0%
Nordjyllands Amt	14	1.182.178	1	922.187	2.104.365	4,0%	11,0%
Total	49	5.752.664	87	46.316.539	52.069.203	100,0%	100,0%

Kilde: Finansstyrelsen